

	<i>kárászi</i> aLAP	
2009. január 31.	K á r á s z i független havilap	XII. évfolyam 1. szám

Önkormányzati Hírek

- A képviselő testület jan. 16-án tartotta esedékes ülését, ahol a polgármesteri beszámolót a 2009 évi költségvetés első tárgyalása követte.
- A beszámoló érintette a térség formálódó együttműködési lehetőségeit:
  - A *Natúrparkot*, amely nem jelent újabb védettségi formát, az embléma inkább lehetőséget teremt az érintett önkormányzatok területén működő vállalkozásoknak.
  - Az *Európa Parkot*, egyrészt gesztus, másrészt program, azzal, hogy az érintett települések mindegyike bemutat egy Unió tagországot.
  - A *Turisztikai Desztinációt*, amelynek Kárász éppen a Tourinform iroda miatt stabil tagja, és elsősorban a bikali nagy beruházáshoz kapcsolódóan igyekszik élénkíteni az amúgy eléggé „leült” vendégfogadást.
- A költségvetés első tárgyalása az alapelveket rögzítette:
  - Nem emelkednek a tiszteletdíjak és az adók.
  - Az infláció mértékével emelkednek a dologi kiadások.
  - A civil szervezetek változatlan támogatást kapnak.
  - Saját pénzeszköz csak pályázathoz kapcsolódóan kerül felhasználásra.

Versek, innen a szomszédból

Megjelent **Vókó György** második verseskötete, amely a *Kagylók és Pelyhek*, valamint a *Gondolatok* versciklust tartalmazza. Az egregyi költő kötetét a Takarékbán 900 Ft-ért lehet megvásárolni.

Géza bácsi elment

Karácsony előtt néhány nappal találkoztam vele utoljára. Vastag mamuszban, bottal róttá az utcát. Egyre lassabban. Váltottunk néhány mondatot, de már nem volt olyan bizakodó, mint korábbi gyengélkedései idején. A szemében mérhetetlen fáradtságot, a végső útra készülő ember belenyugvását láttam. Már nem akart tovább harcolni a betegséggel...

Alig néhány héttel korábban még visszaküzdötte magát a biciklire.

Amikor Kőhalmi Janót baleset érte, becsöngetett hozzánk, hogy segíteni kéne.

Találjunk ki együtt valamit – javasolta. Aztán minden héten mentünk a boltba urnát nyitni, melyben a pénzt gyűjtöttük Kőhalmiéknak. Sosem fogadta el, hogy autóval vigyem, ragaszkodott hozzá, hogy ő kerékpárral jön. Ez kora ősszel volt, napfényes meleg...

Ma január 17-e, ködös, csontig hatoló hideg az egregyi temetőben.

Géza bácsi! Nyugodjék békében!

Koha Zsuzsa

Tisztelt Kárásziak!

Április 24-25-26-án wellnes hétvégét szervezünk Zalakarosra. Félpanzió ellátással 1 fő részére 2 éjszaka (3 nap) 18.000 Ft. Az ár tartalmazza a szálloda fürdőkomplexumának használatát is. Az étkezés svédasztalos. A szállodától 2 percre található a Gránit gyógyfürdő. Útiköltség kb. 1.000 Ft/fő.
Érdeklődni lehet: Löbl Zoltánné (30/664-6252)

Kárász Község Önkormányzat képviselő-testületének 2008. november hó 28-án megtartott közmeghallgatással egybekötött falugyűlés jegyzőkönyve

(I. rész)

Mezei Attila polgármester Köszöntöm a megjelenteket és szeretném, ha Önök beszélnének most többet, mint én. A „Lap”-ban is megírtam már, hogy a falugyűlés a helyi demokrácia legmagasabb rendű fóruma, de csak akkor, ha ez kétirányú. A mondanivalómat a polgármesteri tájékoztatóval kezdeném, amit nem akarok az infrastruktúrával és egyéb számokkal elmondani. Szeretném nagy vonalakban ismertetni azokat a dolgokat, amiket tettünk, vagy tennünk kellett volna ebben az évben. A tartalékaink végére érünk lassan mi is, és az egész magyar önkormányzati rendszer, ezért biztos, hogy hamarosan meg kell reformálni, és fel kell osztani a közfeladatokat. az állam és a helyi demokrácia között. Nem járható út az, hogy az önkormányzatok kínlódnak az állam feladatával, például az alapfokú oktatással.

Az önkormányzatra rendelt kötelező feladatok közül az alapfokú oktatás az, amiről minden évben többet szoktunk beszélni. Most kevesebbet, mert nincs már meg a három iskola, ahová járhattak a gyerekek, most csak a szászvári van, odajárnak. A szászvári iskola megfelelő szinten képes őket oktatni, legalábbis a továbbtanulási számok ezt bizonyítják. Ezzel azért továbbra is vannak anyagi kötelezettségeink, és a gyereklétszám további csökkenése az, ami tény. A 300 fős iskolában most már csak 290 főnél tartunk, és ez a tendencia egy pár évig biztos, hogy így fog menni, és ez anyagi terheket ró az önkormányzatra is.

Az alapszintű egészségügyi ellátás szintén a mi feladatunk, ezt egy vállalkozó orvossal oldjuk meg, megelégedésre vagy nem, ez elég szubjektív dolog. A szászvári központi orvosi ügyelet anyagi okokból megszűnt, mert nem voltak képesek az önkormányzatok azt az anyagi igényt kielégíteni, amit az ügyelet üzemeltetője és az orvosok elvártak tőle. Az orvosi ügyeleti mikrokörzet szétszéledt. Az Egyházasközpár és környéki önkormányzatok elmentek Dombóvár irányába, Köblény, Szalatnak és Magyaregregy a komlói ügyelethez csatlakozott, Máza, Szászvár, Vékény és Kárász pedig a bonyhádi ügyeletnél nyert befogadást. Ezzel kapcsolatban decemberben minden lakásba eljuttatunk egy írásos tájékoztatót, mely minden fontos információt tartalmaz a rendszerrel kapcsolatban, amire szükségük lehet. A bonyhádi ügyelet a mentőkkel közös ügyelet, több mint 30 ezer embert lát el. A mentőállomáson regisztrálódik az összes hívás, a mentők a sürgősségi ellátást igénylő beteget mindhárom kórházba vihetik. A területünkön dolgozó házi orvosok közül dr. Horváth egészségi állapota miatt, és dr. Temesi sem fog Bonyhádön ügyelni, ezt konkrétan nem tudom, hogy miért, de nincs is rá szükség a bonyhádi ügyeletnél. Ez az ügyeleti rendszer január 1-től indul.

Kötelező feladatunk még a szociális gondoskodás, amiben elég sokat tettünk. Évek óta beszéltünk már arról, hogy idősödik a falu és a kárásziaknak is szükségük van azokra az ellátásokra, amit az idéntől a SZOCEG Kht. szervezésében működik. A legnagyobb meglepetésemre még a mázai idősek napközijébe is eljárnak a kárászi idősek, ehhez a kárászi önkormányzat az idei évben iskolabuszos anyagiakkal oda is tudott állni. Működik a házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés is.

Gajdos Csabáné, Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat A gyermekjóléti szolgálat tíz éve működik a településen, a családsegítő pedig három éve. Az alapellátás azt jelenti, hogy családokhoz járunk ki, ha jelzést kapunk. Ezen kívül prevenciók tevékenységet is végzünk, Kárász tekintetében ez azt jelenti, hogy nyáron kézműves tábort szerveztünk a gyerekeknek, 15 gyerek vett részt benne. Alternatív napközi is működik délután. Az iskolában részt veszünk prevenciók előadásokon. A központunk Szászváron a Bányász téren van.

Mezei Attila polgármester Szintén kötelező alapfeladatunk az infrastruktúra működtetése, ez alatt a közvilágítást, ivóvizet, utakat, járdákat, szemétszállítást értem. A közvilágítással kapcsolatban a karbantartás akadozik, egy-két lámpát van úgy, hogy hónapok múlva és hús telefon után hajlandóak kicserélni. Komolyabb, huzamosabb, több napig tartó, egész falut érintő világítási probléma egy esetben történt a nyáron a nagy vihar után. A szennyvizes ÖKOTÁM-os probléma változatlanul nem oldódott meg, az Alkotmánybírósági döntés is érdekes értelmezési helyzetet hozott, úgyhogy változatlanul jó sok tartozásnak nézünk elébe, ha az állam behajtja rajtunk. Természetesen minden meg van fellebbezve. Tudják, hogy miről van szó, elvileg törvénytelenül vettünk föl támogatást, illetve azt a támogatást, amit a lakosságnak kellett volna fizetni, a lakosság jóváhagyta, ezáltal az ÖKOTÁM Alapítványra szállt át, ami az államot megkárosította némi pénzzel, amit rajtunk szeretnének bevasalni.

Kárászon is megjelentek az ivóvíz fizetési hátralékok, amik elérik a másfélmillió Ft-ot. Akinek ivóvizes hátraléka van, vegye fel a kapcsolatot a KOMLÓ-VIZ KFT alkalmazottjával, Jenczer Jenővel és találjanak ki valamilyen formát a törlesztésre. A vizet teljesen lekötni nem lehet, de szűkítővel lehet minimalizálni, de ennek a költségeit is annak kell megfizetni, aki tartozik.

A külterületi út kátyúzására van egy árajánlatunk és a tavasz folyamán megcsináltatjuk. A temetői úttal is újra kezdeni valamit, mi már kétszer csináltunk temetői utat, de a traktorok mennek rá és teszik tönkre. Úgy gondolom, hogy a LEADER pályázatból az út egyik oldalára tudnánk készíteni kis szobrokat, stációt, és akkor onnan a traktor nem tudna fölmeni, és utána megcsináljuk az utat.

Vannak valamilyen szinten önkormányzati kötelezettségek is, azért tettünk egy-két dolgot a temetővel, amióta mi vagyunk az üzemeltetői.

Az utakról, ha szó van, nem tudom, mennyire tartozik a falugyűlésre, de azért előbb-utóbb ugyancsak, elkészültek az M9-es sztrádának a kiviteli tervei ami a Duna híd és Dombóvár közötti vonalra vonatkozik. Ez érinti elég rendesen Szalatnakot, Köblényt, hiszen nem messze tőlük megy el majd az autópálya, és lesz egy felvezető út Kisbattyán tetőn és ez a kárászi vasúti hídnál fog átmenni. Nem tudom, hogy mi mennyire leszünk aktívak, amíg elkészül ez az autópálya, de elvileg 2012-ben el is indulhat az építkezés. Ez érinti az állomási falurészt és a falut.

A szemétszállítás a jövő évben 1.344.470 Ft lesz, terheli az önkormányzatot a jövő évben, a felét kénytelenek voltunk áthárítani Önökre. A kommunális adó elég jó

arányban bejött, befizette a lakosság. A kárászi szeméttelével kapcsolatban Állami Számvevőszéki vizsgálat van, ami a felhasznált pályázati pénzeket hivatott ellenőrizni. A vizsgálat része, hogy egy lakossági elégedettségre vonatkozó felmérést készítenek, ezeket a nyomtatványokat kérem, hogy töltsék ki és juttassák vissza a hivatalba. Készül a cikói nagy szeméttelgyűjtő, ezzel kapcsolatban elkészültek a kárászi szeméttel olyan jellegű tervei, amik majd az eredeti állapotokat hivatottak helyreállítani. Megadtunk két helyet szelektív szeméttelgyűjtő szigetekre kialakítására. Az egyik az alsó buszmegállónál lévő önkormányzati terület, a másik a régi orvosi rendelőnél lévő parkoló. Ilyent már sok felé lehet látni, ezek nemsokára megjelennek és egy tájékoztató is, hogy hogyan kell használni.

Szintén önkormányzati feladat az ügyfélszolgálati teendők ellátása, ezt a szászvári jegyzőég bonyolította eddig, bonyolítja és a terveink szerint fogja is. Nem volt arra indítvány, hogy keressünk magunknak más jegyzőséget és erre nem is sok lehetőségünk van. Az, hogy ez milyen minőségű, a lakosság jobban tudja, én úgy gondolom, hogy az alapfeladatoknak a szászvári jegyzőség megfelel. A mi önkormányzatot illető dolgainkat színvonalasan látják el.

Vannak választott feladataink is, működtetünk egy falugondnoki szolgálatot, amire állami normatívát igénylünk, ami a tavalyihoz hasonló nagyságrendű, 2.300 e. Ft. Ezzel összefügg, hogy lezajlott az új falugondnoki busz közbeszerzési eljárása, a három résztvevő közül az IVECO nyerte meg a tendert, és ígéretük szerint három héten belül összerakják nekünk az új buszt és bevásárolják a régit.

Az önkormányzat üzemeltet egy postahivatalt is, amióta teljesítmény arányosan számlázunk a forgalom duplájára nőtt, de azért még mindig veszteséges.

Mindenképp el kell mondani, hogy valószínűleg nyertünk egy nagy pályázatot, egy Integrált Közösségi Szolgáltató Hely című modell megvalósítására, ami a faluház épületében lenne. Ez az épület jelentős felújítását tartalmazza, az udvar burkolását, a LEADER-es ház befejezését, az épület akadálymentesítését, új WC-eket és egyebeket, és egy folyamatos szolgáltatást, amit három évig fenn kell tartanunk, de ezt az állam finanszírozza először 100 %-ban, majd csökkenő tendenciával.

Vállalt feladatunk még a mozgókönyvtári szolgáltatás, menjenek el a könyvtárba, erről felesleges beszélni, a legjobb, legújabb, legszebb könyveket lehet ott megtalálni. Nagyon jó állományt sikerült összeállítani, amíg működik, mi részt veszünk benne.

Választott feladatunk a partnerség. Úgy gondolom, hogy nem igen kell dicsekednünk a külföldi kapcsolatainkkal, talán a szerbiai az, ami igazán élő, visszajárást, segítségnyújtást jelent. A mázai iskola nyelvi laborját szeretnénk a zentagunarasi általános iskolának átszállítani, ha a szászvári iskolának nincs rá szüksége. Ezek a dolgok folyamatban vannak.

Létezik egy Szász-Magyar Fórum 12 éve, idén Budapesten ülésezett, én ott voltam és a sörnevitzi-kárászi konkrét együttműködésről beszámoltam. Kicsit szegénységi bizonyítványnak tartom, hogy számukra ez

egy konkrét dolog, ha 12 év alatt csak ennyit sikerült elérni egy országos fórumnak, akkor jó lesz, ha kicsit összekapják magukat. Ez legalább konkrét dolog volt.

Olyan választott feladataink vannak, hogy a kulturálódást a településen lehetőség szerint oldjuk meg, támogatjuk. Ezt a civiljeinkre bízunk, akik ezt színvonalasan megoldják. Annak örülök, hogy a sportegyesület az általam ismert civil egyesületekhez képest nagyon jól működik, a borosok is, és hogy a nyugdíjas klub újraéledt, nagy öröm számomra.

Azokat a terveket szeretném még felsorolni, amit meg szeretnénk csinálni, vagy kénytelenek leszünk megcsinálni és esetleg azt is hozzá tudom fűzni, hogy milyen anyagi lehetőségeink lehetnek.

A legfontosabb az ivóvíz. A kutunk ugyan most elgyőzi a települést, de ha csőtörés, vagy bármi van, hozatni kell a tartályba a vizet. Nem úszuk meg, hogy a vékonyi rendszerrel összekössük a mi rendszerünket, ezzel megoldódna a tűzvíz tároló is, ez 15 millió Ft. Hitelt nem szeretnék felvenni, pályázatról egyelőre nem tudok. Az iskolabusz pályázatra majd megkapjuk a pénzt az államtól, hogy azzal a pénzzel belevágjunk ebbe a rendszerbe, majd a testület eldönti, de önkormányzati szabad pénzt csak önerőként szabad felhasználni véleményem szerint a mai világban. Az ivóvízrendszerben ezt úgy látom, hogy kicsit kockázatos, de meg kell várnunk, amíg alkalmas pályázatot nem találunk. A Fürdő utcai hatalmas vízmennyiséget, ami most éppen eltűnt a patakban, mert egy csöpp nem szivárog, de van amikor elő fog kerülni több is, meg szeretnénk szabályozni és a ciklus végére ígértük a hidak megcsinálását betongyűrűsre. Erre talán most a harmadik tenderes pénzből tudunk odaszorítani. Ehhez tartozik még a templom csapadékvizének beteretése egy 25-50 m³-es tározóba, ami a tűzvíz problémát is a Fürdő utca szintjén megoldaná, mert a bajaiak víztározóját a tűzoltók nem fogadják el, mert ott nincs is víz.

Amit nem fogunk tudni megúszni, az önkormányzati tulajdonú épületek tetőjavítása, ez vonatkozik a régi erdészeti épületre, a hivatal épületére, ha még lesz CÉDE pályázat jövőre, akkor erre fogunk pályázni, ha nem lesz, akkor majd csinálunk valamit.

Az Integrált Közösségi Hely pályázatról beszéltem, ez annyiban érint bennünket, hogy ennek az ÁFA-ját az önkormányzatnak kell kifizetni, erre képesek leszünk az iskolabuszos pályázati pénz visszaszívargása után.

A temetői útról és a régi erdészeti útról beszéltem, itt szeretnék támogatásokat szerezni, mert azokat az utakat nem a személyautók teszik tönkre. Tavaszig mindenképpen várunk ezzel.

A szelektív hulladékgyűjtő szigetekről beszéltem, ezek azok az infrastrukturális dolgok, amiknek a terveink között kell szerepelnie.

A szociális ellátásnál a jelzőrendszerrel is előbb-utóbb találkozni fogunk, valamilyen szinten érint majd bennünket.

Ennyit szerettem volna elmondani, és szeretném, ha a véleményüket, kérdéseiket elmondanák akár ezzel kapcsolatban, akár bármi mással.

(Folytatjuk)

Komlói munkahelyre megváltozott munkaképességű emberek jelentkezését várjuk a következő munkakörök betöltésére: villanyszerelő – asztalos – faipari betanított munkás – bérszámfejtő/munkaügyes – raktáros – varrónő – esztergályos

Érdeklődni: 30/ 586-2458

Komló-Habilitas Kht.

7300 Komló, Juhász Gy. u. 2.

	<i>kárászi</i> aLAP	
2009. február 28.	K á r á s z i független havilap	XII. évfolyam 2. szám

Nagyközségi közös karácsonyi utalvány

Világ gazdaságra, vagy a történelmére gyakorolt hatását tekintve a szászvári közös testületi ülések nem vethetők össze mondjuk a jaltai konferenciával, vagy a lakitelki sátorral, de ha az emberfia jól kinyitja a szemét – itt is lát cifrákat, itt is előbuggyan menthetetlenül, hogy kiben mi lakik.

A legutóbbi – február 12-i – ülés célja a 2009. évi közös költségek elfogadása volt, egy mondatot szeretnék elemezni ennek kapcsán. Nem, nem bolondultam meg teljesen!

Íme a mondat:

Szászvár nagyon nagy község (majdnem város) önkormányzata minden intézményünk (!) köztisztviselőinek, közalkalmazottainak adott X forint karácsonyi utalványt, ezt akkor kifizette, az idei költségvetések költség rovataiba pedig tervezett kiadásként betette.

Vagyis fizessük a részünket!

Az utalvány például arra hivatott, hogy a köztisztviselői és közalkalmazotti réteg hatalmas hátrányait tompítsa, amit a versenyszféra dolgozóival szemben folyamatosan és könnyben úszó szemmel szenved el. Pont!

Na, akkor most elemezzük!

Nem kérdeztek meg bennünket!

Poncius Pilátus nem volt valami nagy demokrata, de még ő is megkérdezte, hogy Jézus, vagy Barabás... Más kérdés, hogy jól beleválasztottak...

Ettől kezdve a mondat elemzés átválthat matematikára: mennyibe is kerül ez nekünk?

Kilencven-egynéhányezer forintba!

A számolás jó, hiszen Szászváron tökéletesíttem a Kárászon megtanult négy alpműveletet (Hepp Gyula).

Ennek – az egyébként, egy leendő város viszonylatában nem túl sok pénznek – léteznek más, most kicsit ironikus nézőpontjai is. Az első; - a szászvári döntést követően kozmikus feszültség lépett volna fel a dolgozók között, miszerint a jóságos szászvári testület csak a szászvári illetőségűeket jutalmazta volna, a többiek nem kaptak volna semmit... - hát ez egy modern görög tragédia!

Így viszont a négy kárászi illetőségű díjazotton nyertek vagy tizenöt-ezer forintot, nem is szólok a vékényi, köblényi dolgozók utáni eredményről...(van ilyen dolgozó?)

A második nézőpont, vagy aspektus (ezt is Szászváron tanultam: Jordanics): a megkérdezésem nélkül a kasszából kiutalt pénz több mint egyhavi bruttó tiszteletdíjam, vagyis, ha magyarrá akarom fordítani, akkor a tizenx-edik havi tiszteletdíjam lett felosztva a rászorulóknak között, amit nem bánok, hiszen szociálisan felettlébb érzékeny vagyok.

Megjegyzem, a polgármesteri tiszteletdíj már egyszer az ügyelet kapcsán is szóba került (Dr. Fekete), de akkor legalább megkérdezték. (Arról szólt a történet, hogy az alacsony ügyeleti díjakat a polgármesteri tiszteletdíjból növeljük meg...)

Hagyjuk a nézőpontokat, jöjjenek a tanulságok!

Még aki sorozatosan kiáll egy meglévő együttműködési modell mellett, vagyis nem csinál helyben jegyzőséget, nem készül erre-arra elmenekülni, az is ügyeljen, mert hülyének nézik!

Ebből fakad a többi tény: így nehéz lesz jegyzőséget bővíteni, valódi központtá válni!

Mezei Attila

FIGYELEM!

Használaton kívüli etetőszéket és babakocsit szívesen fogadok kölcsönbe.

Rákné Nusi (420-109)

Kárász Község Önkormányzat képviselő-testületének 2008. november hó 28-án megtartott közmeghallgatással egybekötött falugyűlés jegyzőkönyve

(II. rész)

Komóczy Sándor állampolgár Mozgáskorlátozott vagyok, vettem egy mozgáskorlátozott-autót, de nem tudok vele hazamenni, az utat meg kellene csinálni, az önkormányzati út.

Mezei Attila polgármester Az az út a favágás miatt ment tönkre. Az már egyszer le lett köveztve. Tudom, hogy az önkormányzati út, de te jársz rajta egyedül. Amikor majd az erdőkitermelés ott lezajlik, akkor lekövezik majd, és eredeti állapotúra visszaállítják. Ez egy szórt kövezést jelent majd.

Németh Rudolf állampolgár Mit lehet tudni a szelektív hulladékgyűjtő működtetéséről?

Mezei Attila polgármester A lényeg az, hogy a hulladékszállítás is meg lesz oldva, mert általában az szokott lenni, hogy egy autóra bedobálnak mindent. A szelektív szállítást az üzemeltető, a Biokom Kft. megoldja, pályázati pénzből. Amikor a szelektív szállítás lehetőségei megvannak, akkor helyezik ki a konténereket. Eljön majd az az idő is, hogy leellenőrzik majd a szelektív hulladék elhelyezését.

Én magam, és a kárászi testület is kifejezetten figyelmet fog fordítani arra, hogy ez a szeméthyűjtő sziget és környezete olyan legyen, amilyent Ausztriában is lehet látni, akár egy zölddel befuttatott rács is lehet ott, hogy ki mit fog gyűjteni és mennyire fogják használni, azt nem tudom, de mi rendet fogunk ott tartani, az biztos.

Rigó Endréné állampolgár A kommunális adóra visszatérve, kiküldték nekem a levelet az állomásra, hogy a kommunális adó összegét fizessem be 2007-2008-ra. Amikor volt a válóperi tárgyalása a férjemnek, a jegyzőasszony azt írta a bíróságra, hogy neki nincs szolgálati lakása. A vasútra kiküldték azt a levelet, hogy fizessünk önkormányzati adót. Mi a vasút területén a vasútnak a lakásában élünk, csatornánk, ivóvizünk, kutunk nincs, akkor miért fizessék kommunális adót? Nekem a vasúti igazgatóságon azt mondták, hogy vegyem fel a kapcsolatot a vasúttal, az önkormányzat vegye fel a vasúti igazgatósággal a kapcsolatot, és ha engem a MÁV kötelez arra, hogy fizessék kommunális adót, azt a lakbérembe beépítik. Írtam már kétszer levelet a jegyzőasszonynak, a második levelemre még választ nem kaptam.

Rigó Endre állampolgár Nekünk a vasúttal lakásbérleti szerződésünk van, biztosítják a szemétszállítást nekünk a vasút, mi függetlenek vagyunk. Semmi olyan ellátásunk nincs, amit az önkormányzat biztosítana nekünk.

Mezei Attila polgármester A kommunális adót azért vezettük be, mert nem tudjuk a szemétszállítás díját kifizetni. Maguknak miért nincs szemétszállítás? Hozzám sem jön be a kukás autó, hanem kiviszem 80 m-re az út szélére.

A háztartási szemetet ki kell tenni az út mellé kukában. Mi megszerveztük azt, hogy minden kárászi ingatlantól vigyék el a szemetet.

Havasiné Szokoly Zsuzsanna jegyző Azt tudom erre mondani, amit már levélben is több alkalommal leírtam Önöknek, hogy az ingatlan vagy a tulajdonosa, vagy a bérlője köteles fizetni. Nyilván nem a tulajdonos az, aki kötelezhető a kommunális adó megfizetésére ebben az esetben. Levezethetünk mi még egy darabig, akkor sem

tudok mást mondani. A kommunális adónál nincs teljesítésigazolás, a kommunális adó az egy adott ingatlanhoz, az ingatlan tulajdonosához, vagy bérlőjéhez kötődik. Szolgálati lakások esetében, tehát ami nem magántulajdonban van, ott a bérlő a köteles a kommunális adót megfizetni. Ennyire egyszerű a dolog.

Rigó Endréné állampolgár Ha én onnan elköltözők, akkor ki fogja azt magának kifizetni?

Havasiné Szokoly Zsuzsanna jegyző A következő bérlő. A kommunális adót joga van kivetni az önkormányzatnak és meghatározhatja, hogy mire használja fel. Az egy dolog, hogy a szemétdíj kifizetésére történik a felhasználása. A kommunális adó az ingatlanhoz, illetve az ingatlanl kapcsolatos vagyoni joghoz fűződik, ilyen a bérlet.

Rigó Endre állampolgár Csakhogy hiányzik a teljesítés igazolás.

Havasiné Szokoly Zsuzsanna jegyző Egyetlenegy kárászi lakos nem kap konkrétan semmit azért, hogy ő a kommunális adót befizeti. Ha a határozatot megfellebbezik, másodfokú eljárásra kerül sor, a Közigazgatási Hivatal majd eldönti, hogy jogosan vetették-e ki a kommunális adót, vagy sem. Ez az útjómódja ennek, nem pedig az, hogy levelezgetünk. Én már kétszer választottam Önöknek a felvetésükre, ugyanezt tudom elmondani harmadszor is.

Mezei Attila polgármester El kell jutniuk a Közigazgatási Hivatalig, ha ott úgy döntenek, hogy mi törvénytelenül vetettük ki magukra a kommunális adót, akkor visszafizetjük. Befizetniük be kell, különben letiltatjuk, behajtjuk Önökön. Hadd kérdezzem meg, hogy a személyi jövedelemadó után milyen teljesítésigazolást kap valaki?

Rigó Endre állampolgár Annak van alapja.

Havasiné Szokoly Zsuzsanna jegyző Mi alapja van? Ugyanúgy a törvény, mint a kommunális adó esetében, a törvény és a helyi önkormányzati rendelet az alapja. Ugyanaz.

Mezei Attila polgármester Ne haragudjon, de azt hiszem, ez annyira speciális és a maguk problémája, nem hiszem, hogy ez a falugyűlésre tartozna. Itt megoldást úgyse találunk rá, valahogy jogi szinten a jegyzőasszonnyal meg fogják találni a megoldást. Ne hagyják ezt abba, mindegyikünk okulására járják ezt végig.

Mészáros Gyula állampolgár A vízdíjjal kapcsolatban szeretnék szólni. Nem csoda, hogy ennyivel tartozik a falu, amit a KOMLÓ-VIZ KFT művel az már röhej. Számláznak már mindenféle alapdíjat, ilyen-olyan díjat és ilyen vízárak máshol nincsenek az országban.

Mezei Attila polgármester Én tudom, hogy nagyon magas a vízdíj, a KOMLÓ-VIZ KFT által üzemeltetett összes faluban ennyi, és nem az egész falu tartozik, hanem 6-8 ember. Összegeben ugyanannyi a díj, mint eddig, csak most meg van bontva. Az áramnál, a gáznál is van egy alapdíj, ugyanezt vezették be a víznél is. A mi vízünk fajlagosan sokkal drágább, mintha a Dunából idehoznák a vizet, ezt higgyék el nekem. Nem tudok mit csinálni, az önkormányzatok folyamatosan cirkusznak ezért, és megint vízij megállapítás előtt állunk. Az állami

támogatás a vízdíjról lassan lemorzsolódik és morzsolódjon is le, ne az állam fizessen, fizesse ki mindenki, amibe a vize kerül, de tudom, hogy a mi vízünk nagyon drága. Ezért jött össze a tartozás, de van, aki 5 éve meg se próbálta befizetni a vízdíjat. A szűkítő berakása 30 e.Ft, amit neki kell kifizetni, mikor fogja azt kifizetni, ha a vizet sem fizeti, ezzel nem vagyunk nagyon előrébb.

Mészáros Gyula állampolgár Ki szokta átvenni a járdaépítést, a faluháznál a kőműves munkákat?

Görbék, egyenetlenek a járdák. Olyan brigád csinálta, akik jöttek 8 órakor és 9 órára már részegek voltak.

Mi van a Faluszépitő Egyesülettel?

Mezei Attila polgármester Zömében én szoktam átvenni a munkát, az nem érdekel, hogy mennyi ideig csinálják. Én többször ott voltam azért, mert nem volt elég az aszfalt rajta. Lehet, hogy egy-két helyen görbe, de nem kőművesek voltak, akik csinálták. Olcsón leaszfaltozták azt az utcát, nem mostanában fog előfordulni, hogy arrafelé aszfaltozunk.

A Faluszépitő Egyesület egy vegetáló egyesület, azért van, hogy tudjon pályázni az önkormányzat helyett, ha kell, pl. mesekertet. Különösebb élet nincs benne, de ha akarjátok, működtessük. A jövő hétre összehívunk egy gyűlést és megbeszéljük, hogy hogyan tovább. A Faluszépitő Egyesület tagjai benne vannak más egyesületekben is. Érzek magamban bizonyos felelősséget a Faluszépitő Egyesület dolgai iránt, de nagy igényt nem

tapasztaltam a működésére, de teljesen igazad van, jó lenne életet lehelni bele.

Rigó Endre állampolgár A vasútállomáson is van egy-két közkút, de nincs hozzá mérőóra.

Mezei Attila polgármester Az önkormányzat kifizeti azt a vizet, ami hiányzik. Én úgy tudom, hogy a vasúttal elkészült egy terv, ami teljesen jóváhagyott. A kút után mérő óra méri a vasutasok vizét. Ez jól van úgy.

Kis Papp Nándor állampolgár Az Ady Endre utcában mikor lesz kipucolva az árok? Ott a gázcső is.

Mezei Attila polgármester Amikor kipucolod. A gázcsövet onnan elvinni kb 1,5 millió Ft, ennyiért azt el nem vitetjük onnan.

Mészáros Gyula állampolgár Az árkot kinek kell kipucolnia a ház előtt? A szomszédom soha nem pucolja ki, mindig megáll a víz nálam, mert én kipucolom.

Mezei Attila polgármester Önkormányzati rendeletünk van arra, hogy mindenki köteles a háza előtti árkot tisztán tartani. Aki ezt nem teszi meg, figyelmeztetést kap. Csinálunk egy egész falus bejárást és kötelezzük a lakókat, hogy takarítsák ki. Az önkormányzat nem fogja sehol kipucoltatni az árkokat.

A közmeghallgatással egybekötött falugyűlésen több hozzászólás nem hangzott el, a polgármester megköszönte a megjelenést, az ülést bezárta.

CÍMER - PECSÉT

A kárásziak közül bizonyára mindenki ismeri a község jelenlegi címerét. Ha valaki mégsem, akkor a helyi újság első lapján megtalálhatja. A polgármesteri hivatal falán is megtekinthető, színesben, enyhén domború kivitelben.

Jómagam többször mélyáztattam már a hivatal előtt, látván, hogy milyen gondosan megkomponált alkotás. A címertan szabályai szerint, arányosan készült. A rendszerváltás után alkották, amikor a község ismét önálló lett.

Hogy mit is ábrázol a jelenlegi címer? Három domb mögött Szent Erzsébet jellegzetes, kenyeret osztó alakját, a címerkép alján pedig a számunkra különleges csengésű halfaj stilizált képét, a kárászt. Aztán keretként egy tölgykoszorú, makkok, s végül a felirat következik. A címer teljesíti hivatását, hiszen mindent felvonultat, amit a faluról egy képbe sűrítve tudni érdemes. Az idelátogató vendégek, turisták is nagyjából ennyit képesek elraktározni az első találkozás emlékeként.

De időzzünk csak el a részleteknél és a pecsét hivatásának kérdésénél! Különösen Szent Erzsébet alakja megkapó, aki a dombok mögött emelkedik ki. Talán kényszerűnek tűnik a hasonlat, de engem arra a látványra emlékeztet, ami az állomás felől jövet az országúton éri az utazót. A templom, mint egy jóságos öreganyó, úgy örökdió a falu felett, túlnőve a környező házakat, fákat. Miért is építették ilyen nagyra a templomot? Nem véletlenül, nagyravágyásból. A férőhelyre szükség volt, mivel a templom harangjai több száz éven át három falu népét hívták. Építésekor még a régi kárászi templomot is elnyelte, hiszen a kicsi, zsindelyfedte ótemplom köré épültek az új falak, még Jankó plébános idejében, úgy százötven éve.

A címerben szereplő lombkoszorú is a valóság mása, hiszen hasonlóképp keretezi a kárásziak életét az erdő. Mindez talán csak a helyieknek nem feltűnő, inkább szokványos látvány, hiszen a házat elhagyva, vagy az ablakon kitekintve a mindennapok részesei a Pertust, a Derzsőt és az Öreghegyet borító erdők.

A halról kurtán-furcsán annyit érdemes megjegyezni, hogy a gyorsfolyású, hegyi patakokban nem él. Élnek viszont más halak a község sebes vizében, amelyekről azt hiszem minden Kárászon felcseperedett tudna mesélni.

Hogy kaphatta mégis a Kárász nevet a község? Erről több elképzelés is él. Vagy (mégis) a halról, vagy az első birtokosról, akit Kárásznak hívtak, esetleg a *karas* szóból, amely a nyelvészek egy része szerint gyors, hirtelen megáradó vizet jelent némely török nyelvben.

Máté Gábor

(Folytatásként a következő számunkban bemutatjuk Kárász régi pecsétjét.)

	<i>kárászi</i> aLAP	
2009. március 31.	K á r á s z i független havilap	XII. évfolyam 3. szám

Önkormányzati hírek

- A falu képviselőtestülete március 10-i ülésén elfogadta a 2009. évi költségvetést, amely a kötelező feladatellátás mellett fejlesztésekre is tartogat lehetőségeket.
A költségvetés teljes szövege a hivatalban és a honlapon megtekinthető.
- Az önkormányzat folyamatosan gyűjti az árajánlatokat a tervezett infrastruktúrát érintő beruházásokat illetően (szagtalanító berendezés, járdafelújítás, Petőfi utca aszfaltozása).
- Több pályázatot adtunk be nyári programjaink támogatása érdekében (Hagyományőrző táborok, Gombafesztivál).

Kegyelettel emlékezünk meg a közelmúltban elhunyt Piller Tibor magyaregregyi polgármesterről, és Uti Ferenc egyházaskozári jegyzőről.

Emléküket megőrizzük, nyugalmuk legyen békés!

Géza bácsi emlékére

Akik ismerték, szerették Sarkadi Géza bácsit, már elbúcsúztak tőle. Fájó visszaemlékezés ez, mert nem búcsúzhattam el tőle; nem is ismertem eléggé, csak szerettem. Jártam volna sűrűbben, beszélgettem volna gyakrabban... Milyen különös az élet... megcsillan egy kő a víz sodrában, és ha nem veszi kézbe az ember elég egy fénytörés, és többé nem pillantja meg: a hosszú idők alatt csiszolódott kő hullámsírba merül.

Furcsa munkát végzek. Legalábbis sokaknak annak tűnik, hiszen manapság a vállalati autó alapján méricskélnek az embert. Néprajzkutatóként a kultúra árnyalatait fürkészem, emberekkel beszélgetek. Nem saját magam boldogítása végett, de azért is. A beszélgetéseknek célja is, lelke is van. Szeretek megtudni dolgokat, szeretek régi történeteket hallgatni, szeretem átélni a bölcsebb nemzedék életét.

Hol a kádkészítés titkain, hol a Derzső és a Pertus múltján felbuzdulva kerestem Géza bácsit. „Leszaladok, megkérdem hogy is volt, Géza bácsi biztos tudja, hogyan készült a tömésfal” Ehhez hasonló kérdésekkel találtam meg az ebédlőasztal sarkában ülve Géza bácsit, aki mindig készségesen és szeretettel válaszolt.

Mennyi válaszolatlan kérdés maradt! Most már nem ismerhetem meg a dolgokat arról az oldalról, ahogy Géza bácsi látta. Pedig pont ez a lényeg. Azért szerettem Géza bácsit, mert AZT a választ adta, úgy, ahogy csak Ő tudta. Amilyen ember volt Ő maga. Mindig így mesélt: körültekintően, pontosan. Egy mestermunkát farag így a mester, inasára tekintve olykor. Minden válaszában benne volt a gondolat ereje. Még utólag is korrigált, lehívott, pontosított. Foglalkoztatta, hogy amit mond az megállja a helyét.

Mesélt édesapjáról és az általa ráhagyományozott bognár mesterségről. A falu életéről a második világháború alatt, amikor a nagy bajban összetartott a nép. Csíntevésekről, szokásokról, anekdotázott Kühnel Marciról. Társaságában átéltem magam is, amikor angol bombázók zúgtak a Dankó felett és a kárászi „bérösök” hanyatt fekvé számozták, hogy hányan vannak. Évtizedek peregetek, s a falu arca előttem változott.

Géza bácsi, nyugodjon békében! Amit lejegyezhettem arra vár, hogy ne csak én, hanem mindenki gazdagodjon belőle. Csak egymás mellé illeszttem a történeteket, és megcsiszolom, tudja, ahogy egy jó bognárinas tenné.

Máté Gábor

A Föld Órája

2007 óta tesznek kísérletet arra emberek, hogy a fényszennyezést egy órára csillapítsák. Immár több, mint 60 ország vesz részt ebben a mozgalomban, március 28-án szombaton 20³⁰ órától 21³⁰-ig lekapcsolták a villanyt, városokban, falvakban – és gyertyát gyújtottak.

Mi kárásziak is ezt tettük páran, gondoltunk a Földünkre!

A költő mintha pont nekünk szólna pár évszázad távlatából – itt az ideje, hogy komolyan vegyük...

„A természet varázsát ontja bőven.
A fűben, a virágban és a kőben.
Ó nincs a földön oly silány anyag,
Mely így vagy úgy ne szolgálná javad;
De nincs oly jó, melyben ne volna vész,
Ha balga módra véle visszaélsz!”

William Shakespeare

Mezeiné Zsuzsa

Ünnep

Március 15-ét most is úgy ünnepeltük, ahogy szoktuk – érdekes, kiváló emberekkel, kiállítással, együttlevéssel. Az ünnepséget a magyaregregyi kórus nyitotta meg, az 1848-as események emlékére katonadalokat énekeltek.

Haladjunk a kiállítástól – hisz azt láttuk meg rögtön, ahogy beléptünk. Fafaragások: tányérok, ládák, Haklik Mihály erdész munkái. Folttechnikával készült takarók párnák, táskák, felsorolhatatlan sok és sokféle kézimunka: a mázai szakkör darabjai.

Érdekes emberek: Khanan Khidir Abu Ahmed Mohamed (nem biztos, hogy így hívják, vagy hogy pont ebben a sorrendben, semmi sem biztos... aki ott volt, tudja, hogy nem beszélék össze-vissza) – engem az varázsolt el, hogy ez az ember itt a kárászi Faluházban Ninivéből jött! Ha nem is egyenesen, ne de akkor is, Mezopotámiából! Úgy beszélt itt nekünk a Tigrisről, meg az Eufráteszről, Babilonról... mindenesetre maradandó nyomot hagyott bennünk – a polgármesterünkben is, akinek az a komoly gondja támadt közben, hogyan állítsa le a nagyon nekiindult történelemórát...

Amint ez sikerült, Dr. Kiss László alkotmányjogász urat hallhattuk megint, nagyképűen úgy mondhatnám, a már ismert közvetlen humorát, de komoly gondolatait – itt meg az volt a baj, hogy hallgattuk volna még és még...

Hajda György Zsigmond méltatta a fafaragót, Halmosi Sándorné mutatta be a kézimunkákat. S ha elűtött egymástól a hagyományos fafaragás és a modern kézimunka, úgy ütött el a népdalkórus a fiatalos hangvételtől, amit Feitscher Luca és Császár Gergő népzenevel vegyített jazz produkciója nyújtott az előadások szüneteiben – bár Luca hangja megteremtette az átmenetet –, s ez így lett harmonikus: a régi és az új, a hagyomány és az újszerűség.

Ha azt mondanám, ezt látni, hallani kellett, mit mondhatnék a szászvári borverseny érmes boraira?

Mezeiné Zsuzsa

Sírhelymegváltás

Mindenki előtt tudott tény, hogy a temető kezelői jogát a helyi önkormányzat átvette a tulajdonos katolikus egyháztól.

Mindenki által látott tény, hogy azóta a temetőben rend van, sőt egy fedett kis búcsúztató hely is épült.

Legyen mindenki számára az is elfogadható, hogy rendezze a sírhelyek megváltását!

A sírhelyek számot kaptak, készült egy kataszter. A Takarékbán fellelhetőek azok a sírhelyek, melyek megváltása még nem rendezett. Rendezetten én azt értem, hogy ki lett már egészítve a rendeletben rögzített 4000 Ft-ra, bármeddig is tudja megváltottnak a sírhelyet valaki.

Rendet tartunk, fejlesztünk, utat és kálváriát tervezünk!

Belátható időn belül kérjük a szűk kisebbség támogatását is, a túlnyomó többség már rendezte tartozását!

Mezei Attila polgármester

Tisztelt Adózó Kárászi Polgárok!

Kérjük, hogy adójuk 1 %-ával támogassák a helyi Faluszépítő Egyesületet!

Adóforintjaikat pályázati önerőként kívánjuk felhasználni a terveink szerint LEADER forrásból létrejövő kálvária építésekor.

Adószámunk: 19030263-1-02

Köszönettel: Mezei Attila, az Egyesület elnöke

Erdélyi út

A Faluszépítő Egyesület ismét meghirdeti erdélyi útját.

Időpont: 2009. 06. 18-22.

Program: Nagyvárad – Belényes – Torockó – Hargita megye – Kovászna megye.

Közlekedési eszköz: iskolabusz (21fő).

Jelentkezés: Mezei Attila (a jelentkezéseket időbeli sorrendben fogadjuk el).

Költségek: Április hónapban a jelentkezőkkel megbeszélést tartunk.

SZÍNHÁZ

Az erdélyi csikcsicsói színház **április 17-én**, pénteken 19.00 órakor mutatja be **NÉMA LEVENTE** című darabját a komlói színházban. Jegyek a Takarékbán 600 Ft-ért rendelhetők. Megfelelő létszám esetén az érdeklődőket Iskolabusz szállítja.

Április elsejétől új szolgáltatás!

A kárászi italboltban április elsejétől a falusi turizmus keretei között itt nyaraló vendégek becsalogatása céljából új wellness szolgáltatás igénybevételére nyílik lehetőség, melynek keretében már kialakításra került egy „gyengélkedő sarok”. Így, az a vendég, aki az est folyamán kellőképpen megfárad, a retro divatnak megfelelő, 70-es évekbeli korhű bútorokkal ellátott részen pihenheti ki fáradalmait. A felfrissítés részét képezi egy 15-20 percig tartó TAI-masszázs, melyet egy szakképzett masszörhölgy végez a bőrdíványon. A regenerálódás után aztán ismét: irány a pult! (Egyes jól értesült források szerint a szolgáltatást jeles helyi férfitiszteletünk kedvezményesen vehetik majd igénybe, illetve törzstagok bérletet válthatnak.) ©

KÁRÁSZ PECSÉTJE (II. rész)

Kárász 1720-as évekbeli pecsétje: szántóföld, gabonatóbla, fektetett és élével lefelé fordított ekevas és csorosozlya, felettük falevelek és termés.

A körfelirat: SIGILLUM PAGI KARASZ 172X (Kárász Község Pecsétje).

A község jelenlegi címere után lássuk a község régi pecsétjét! Ezt biztosan kevesebben ismerik, hiszen ma már sehol nem látható csak régi, levéltári iratokban. A községpecsétéről tudni kell, hogy fontos ismertetőjegyek voltak. Sokkal fontosabb szerepük volt, mint a mai községcímereknek. Ezek ugyanis a község akaratát jelképezték a hivatalos iratokon. *Bezerédy Győző* szerint az írást és olvasást nem tudó, egyszerű emberek számára is eligazodást segítő, fontos pont volt a hivatalos iratokon. Saját községének és földesurának címerét minden jobbágy ismerte, noha nem mutogatták a címlapokon, sőt a község intézményeinek oldalát sem díszítette, mint manapság. Azonosító szerepe volt.

Ha a pecséten szereplő jeleket, ábrákat vizsgáljuk, akkor könnyen beláthatjuk, hogy más a céljuk, más az eredetük és keletkezési körülményeik. A faluközösség megélhetését, jellegzetes földrajzi környezetét, fő foglalkozását közvetítették. Hertelend címerében például korszó volt, ami arra utalt, hogy a falut híres fazekasok lakták (női fazekasság). A horvátországi Baranyában fekvő Kopács címerében ladik van, ami a halászat fontosságát jeleníti meg. A címerek készítéséről azonban keveset tudunk. A térségben kizárólag Szászvár esetében ismert a készítő személye. Az alkotást leggyakrabban kovácsok készítették, anyaguk különféle lehetett, de a puha, jól megmunkálható minőség volt az optimális (pl. réz).

Az általános jellemzők után térjünk vissza Kárász címerére! Legfontosabb elemei a csorosozlya és az ekevas, amelyek az eke fontos tartozékai. A

mezőgazdasági eszközök fejlődése során ezek készültek legelőször vasból. Igen kezdetleges típusoknál találkozhatunk csak kizárólag fa alkatrészekkel. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy a 18. században ez volt a szántás „lelke”, a legértékesebb alkatrész. Az ábrázolás igen elterjedt. A legtöbb pecséten ez a két motívum látható, ami jelzi, hogy a községben a fő foglalkozás a földművelés volt. A kárászi pecséten látható még egy gabonatóbla is. Kisebb, de annál fontosabb elem a pecsét tetején látható két kis levél és a köztük lévő termés; leginkább tölgyfalevelnek és makknak valószínűsíthető. Ez annál is inkább valószínű, mert az erdei haszonvétel, legeltetés a 18. század elején meghatározó volt, sokkal jelentősebb, mint a későbbi időkben bármikor.

Nagyon messzemenő tanulságokat, kizárólagos igazságokat természetesen nem lehet levonni a pecsét szemrevételezése után. Elképzelhető, hogy a mesterember tapasztalata, ügyessége döntött a motívumokat illetően, vagy a szomszédos községek hatása tükröződik bennük. A kárászi pecsét gyakorlatilag teljesen megegyezik a vékonyível, hasonló elemekből áll Szászvár (Szász), Kisvaszar (Vaszar) és Szalatnak pecsétje is. Eltér viszont Egregy pecsétje, amin egy hatalmas tányérú, napraforgószerű növény uralja a pecsétképet.

A kárászi pecsét az 1720-as évekből való. Baranyai viszonylatban a korai pecsétípusokhoz tartozik, ám nem a legkorábbi típus. Ennél idősebbek azok a pecsétlenyomatok, amelyek török alatti iratokról kerültek elő az Ormánság, illetve Dél-Baranya néhány községéből. A pecsét korai felbukkanása Kárász község folytonosságát támasztja alá, azt a történelmi tény, hogy a falu lakossága nem pusztult el a török alatti háborúk során. Ezt erősíti meg a pecsétfelirat nyelve is.

(Az eredeti pecsét fotója a Tourinform irodában megtekinthető.)
Máté Gábor

	<i>kárász</i> aLAP	
2009. április 30.	K á r á s z i független havilap	XII. évfolyam 4. szám

Önkormányzati hírek

▪ **Testületi ülés**

- A testület 04. 14-i ülésén elfogadta közfoglalkoztatási tervét, amely a kötelező, minimum 90 napos foglalkoztatás tennivalóit rögzíti. A programban részt vevők egy része már megkezdte a munkát, többen május 4-én kezdik a tevékenységet.

▪ **Pályázatok**

- Megjelent az „integrált közösségi szolgáltatóhely” címet elnyert önkormányzatok listája, a névsorban településünk is szerepel.

- Megkezdődtek az „Új Magyarország” vidékfejlesztési programban megfelelő pontszámot elért tervek előzetes munkaterület ellenőrzései, egy önkormányzati pályázatunk itt is eredményes volt.

- A falunap támogatásával kapcsolatban is eredményes lett beadott pályázatunk.

- Várjuk az NCA, a Mobilitas pályázatok eredményeit, a CÉDE és a Leader pályázat kiírását.

▪ **Programok**

- A borverseny előtti napon kecskeméti cserkészeket láttunk vendégül a faluházban.

- Ápr. 15-én a Magyar Televízió forgatott nálunk, a téma a falusi turizmus volt.

- A polgármester részt vett a Baranya Megyei Falusi Turizmus Szövetség kárpataljai tanulmányútján, ahol Mezővári, partnertelepülésünk vezetőivel is sikerült találkozni.

TÁJÉKOZTATÓ LOMTALANÍTÁSRÓL **MÁJUS 5. KEDD**

A hulladékot az adott napon **reggel 6 óráig** kell kihelyezni a gyűjtőjárat számára úgy, hogy a tisztaság megóvása érdekében a szóródó anyagok gyűjtődobozokba, vagy zsákokba kerüljenek.

Az akció során **nem helyezhetők ki** a következő anyagok:

▪ Építési törmelék

▪ Állati tetem

▪ Zöldhulladék

▪ Veszélyes hulladék

(akkumulátor, gumiabroncs, növényvédőszeres-festékes doboz, stb.)

▪ Elektronikai hulladék

(TV, hűtőszekrény, stb.)

LEADER

Megkezdődtek az ÚMVP pályázatok előzetes helyszíni szemléi. Az MVH azt ellenőrzi, hogy a megpályázott projekt nem megkezdett beruházás-e. Kárász három pályázatban érdekelt, egy turisztikai, egy mikrovállalkozási és egy falumegújítási programban.

Virágok

Tavas van, zöldbe, virágba borult a mi falunk is. Nemcsak az erdők, az út menti fák, a mezőn a vadvirágok, a kiskertekben s a házak előtt a gondos háziak által ültetgetett növények, - a közös virágládák is szép, virágos új lakókat kaptak.

Jólesett a szemnek látványuk!

Sokáig nem maradtak érintetlenül: sajnos már másnap hiányzott belőlük...az bizonyos, hogy ezt most nem foghatjuk átutazó idegenekre, ezt, eldugott helyéről minden biztonnal kárászi vitte el...

Szeretném – bár vannak kételyeim – ha olvasnád soraimat, mert hozzád szólok most, falubelim!

Próbálok elképzelni, mit gondoltál, amikor megláttad a frissen kiültetett szép virágokat,

mit, amikor kihúztad még meg sem szokott helyéről, amikor eldobtad, vagy kiültetted kertedbe, (vagy ablakodba?), mire gondolsz, amikor gondozod, öntözöd...

Lopni másoktól, tudjuk, nem szép dolog – még ha azt mondják is, hogy virágot nem bűn...

Magunktól lopni viszont – ostobaság.

Mert ez a virág ott aládában, tudod, a tiéd is volt, meg az enyém is. Mindannyiunké.

Mindig megcsodálhattuk volna, ha arra járunk, ha a helyén hagyod - Te is és én is...

Csak remélni tudom, hogy akkor is ennyire sajátodnak érzed közös tulajdonunkat, amikor tenni kell érte valamit – lomtalanítás, pataktakarítás...

Mezeiné Zsuzsa

MEGHÍVÓ

A Kárászi Nyugdíjas Baráti Kör szeretettel meghívja a kárászi Faluháznál tartandó **MAJÁLISRA**, melynek időpontja **2009. május 6.**, szerda.

Reggel 8 órától gyülekezés a főzéshez, amely bográcsgulyás lesz.

A program egész napos, időjárástól függetlenül!!!

Jókedvet, vidámságot mindenki hozzon magával!

Kérjük, részvételét előre jelezni.

Mindenkit szeretettel vár a Vezetőség

MEGHÍVÓ

A Keleti-Mecsek Egyesület tisztelettel meghívja az érdeklődőket a falusi vendégfogadók 2009. első félévi megbeszélésére.

Hely: Kárász, Faluház

Időpont: 2009. május 5. (kedd), 17. óra

Napirendi pontok:

- A Baranya Megyei Falusi Turizmus Szövetség tájékoztatója az „ökoporta hálózatról”, valamint a csatlakozási lehetőségekről (előadó: Dr. Szabó Géza).
- Tájékoztató a „Hazajáró Hétféje” elnevezésű országos reklámkampányról, valamint a csatlakozási lehetőségről.
- Tájékoztató a Tourinform iroda további működéséről, valamint az alakuló TDM-hez (Turisztikai Desztináció Menedzsment) való csatlakozási lehetőségről.
- Tájékoztató a bikali Puchner Kastélyszálló „Reneszánsz Élménybirtok” elnevezésű projektjéről.
- Egyebek.

	<i>kárászi</i> aLAP	
2009. május 31.	K á r á s z i független havilap	XII. évfolyam 5. szám

Önkormányzati hírek

- A kárászi vízbázis (kút) teljes elhomokozódása miatt a falu ideiglenesen a magyaregregyi rendszerről kapja az ivóvizet. A kút felújítása megkezdődött, ezzel párhuzamosan a vis maior pályázat is beadásra kerül.
Kérem a lakosságot, takarékoskodják a vízzel!
- A 2009 évi CÉDE keret számunkra elérhető csaknem 2^M Ft-ból járda felújítások, szegélyezések valósulnak meg a következő időszakokban.
- Az Európai Unió választásokkal kapcsolatos feladatainknak határidőre eleget tettünk, a zavartalan lebonyolítás feltételei adóttak.
Kérem a lakosságot, vegyen részt a választáson és szavazzon legjobb belátása szerint!

Nyári programok beharangozása

Idén is lesz nyár és idén is lesznek kárászi programok. A következő pár sor szolgálja a felkészülést, az ismeretszerzést...

Június végén a Völgység-Hegyhát Takarékszövetkezet rendezi nálunk szokásos családi napját. A rendezvény zárt ugyan, de mintegy főpróbája lesz a **július 4-i** falunapnak, a Gombafesztiválnak.

Ezen a napon szeretettel várjuk a kárásziakat, barátainkat, a gombászokat!

Úgy tűnik, sikerült színvonalas gombász konferencia mellé színvonalas előadókat találnunk. Külföldi vendégeket is várunk szép számmal. Tervezünk játszóházat, könyvbemutatót, kiállításokat, natúr piacot és természetesen várjuk szakácsainkat, akik főzőtudományukkal fognak lenyűgözni bennünket.

Természetesen idén is megrendezésre kerülnek a hagyományőrző táborok, nyitó és záró ünnepeik szintén lehetőséget kínálnak minden kárászinak és leendő kárászinak.

- XIII. keleti-Mecsek hagyományőrző Táborok I. – **2009. július 6-11.**
(gyermek kézműves és néptánc-, felnőtt néptánc-tábor)
- XIII. keleti-Mecsek hagyományőrző Táborok II. – **2009. július 20-25.**
(népzenei- és felnőtt kézművestábor)

Mindenkit szeretettel várunk!!!

„NE VÁRD A PILLANATOT, HANEM TEREMTSD!”
(mert „pillanatokból történik a Minden”)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy **Virágpör** nevű zenekar, melynek tiszavirág életű létezése erősen Kárászhoz kötődik. Egyrészt 2006-tól a próbák többségével itt idegesítették a kölykök a Fürdő utca lakóit két éven keresztül, másfelől a díszes kompánia közel fele kárászi illetőségű.

Mire elkészült a társaság bemutatkozó anyaga, a zenekarnak sajnos se híre, se hamva. Mivel sokan voltak és mindegyikük más zenei közeget képviselt, ez bizony sokszor „szakmai” vitákra adott okot, aminek a végeredménye a szétválás lett. Ettől függetlenül, ha más nem, csak ez a korong maradt utánuk, már megérte.

Előljáróban annyit mindenképpen megérdemelnek, hogy ezeket a „virágpoppereket”, akiknek az átlag életkora közel 18 év, bemutassuk: Egregyről *Herke Milán* (trombita) és *Fülöp Csabi* (dob), Kozárról *Mezei Balázs* (szaxofon), Vasasról *Feitscher Kata* (fuvola) és *Feitscher Luca* (ének), Kárászról *Papp Máté* (basszus), *Oberhofer Csenger* (hegedű, brácsa), *Miklós Gáborka* (elektronika), *Császár Gergő* (gitár, ének) képviselte a csipet-csapatot. A felsoroltakon kívül még egy csomó más hangszer, így többek között vokál, szájharmonika, citera, doromb, furulya, zongora, jó pár egzotikus ütős és sok egyéb „mesterséges zajkeltő elem” is megszólal a korongon.

A lemez dalai a sok hangszer és a szabad, elengedett zenei gondolkodásmód miatt széles skálán, az alternatív rock határán mozognak, népzenei motívumokkal megtűzdelve. Ahogy ők mondják: egyszerűen csak „virágpop”. A 11 felvétel majdnem mindegyike saját termés, a cd borító és a weboldal grafikája is helyben készült, Szabó Dávid keze munkáját dicséri.

Hogy láttak napvilágot ezek a „virágporságok”? A legtöbb ötlet egy „vögyi” padlásszobában fogant, de szabad volt a vásár. Ha valaki hozott egy témát, a többiek hozzátették a saját részüket, ami hol autentikus népzenei jelentett, hol komolyzenét, hol jazz-t, hol techno-t, hol lakodalmas rockot, hol rap-et, hol rézfűvósokat, hol funky-t, hol kőkemény zúzást, hol pedig egyszerűen csak zajt. Így a „sodró lendületű pántkól” a „blúzos kesergőig”, a „hippis örömenétől” a „populáris slágerfésülésig”, a „jamaikás filingtől” a „meditációs elszállásig”, az „ütős keménykedéstől” az „etnos népieskedésig” megtalálható itt minden, akár egy tülzsüfolt öko(menikus)-zenebazarban. Ezt a kavalkádot hivatott ellensúlyozni az a 3 dal, ami az ún. „csendes-ülős” kategóriába tartozik, azaz szinte csak egy szál akusztikus gitáron szólal meg a nóta. Az egy szem népdalfeldolgozás valószínű, még Kodály Zoltánnak is fejtörést okozna, úgy ízeire lett szedve az eredeti forma. A felvételek között feltűnik egy pillanat erejéig egy vérbeli kárászi kordokumentum, Dobos Pista bácsi '72-es rádiófelvételéből egy részlet.

Ettől a változatosságtól lett ez a muzsika olyan kreatív. Mert ezt a zenei masszát csak *A FALU* volt képes kitermelni. Egy városban minden fiatal megtalálja a saját maga populációját, az épp divatos hullámtól a kedvelt stílusig bezárólag. Erre, mifelénk viszont a gyerekek örültek, hogy rábukkantak egymásra: „jé, te tudsz bazzeválni, mi a hangszered?”, és már „tolták” is egymással ezerrel. Zenei ágtól függetlenül szálltak a méhecskék a virágporra, és ami a legszebb a történetben; nem is akartak más alternatívát, nem állt szándékukban elvárosiasodni.

A dalok felvétele a pécsi Sonarium Stúdióban kezdődött még 2007 nyarán Schulteisz Gábor hangmérnök hathatós közreműködésének (és végtelen türelmének) köszönhetően. A rögzített produkció sajátossága a spontaneitás. Soha nem az jött ki egy témából, mint amivel a banda bevonult a stúdióba. Ettől függetlenül mindig tartották magukat az eredeti koncepcióhoz, amely a társaság olvasatában a következőt jelentette: „Képzeld el egy négyzetláncokból álló papírlapot, melyen a láncok jelzik az egyes tételeket. A négyzetek száma és elhelyezkedése nem változhat, viszont egy kockán belül bármi megtörténhet”.

A korong álomból szőtt szövegvilága hol egyfajta avantgárdos, kissé szürrealisztikus ízű életérzést közvetít („...utakat érünk, újakat égünk, vázsnakat hagyunk el, de még egyet kérünk...”), hol pedig – amint pár dal címe is mutatja – egy egészen másfajta, derűs jövőképet vetít elénk („Nyiss ablakot, kékiül az ég”, „Célért élünk, célba érünk”). Volt, aki a „sátán zenéjének” titulálta ezt a muzsikát, viszont ha az ember jobban odafigyel, a sorok közül inkább angyalkák kacsingatnak elő.

Az nem állítható, hogy a korong hibáktól mentes lenne, de tizenéves műkedvelők esetében, azt hiszem, ez nem is elvárás. Sok a ritmikai pontatlanság, a hangszerkezelés néhol bizonytalan, viszont Csenger 14 éves, Luca csak 13 volt, mikor elkezdődtek a felvételek. A leggyengébb láncszem az ének, végig hamiskás, de legalább szívből jövő. Egyszóval: nem mindig „stimmolt” a társulat, az egy basszgitárt leszámítva. Vida Pista bá' valószínű mondaná, hogy „gyerökök, ti annyiszor fogtátok a bünt!”

Ha valaki nem a zenekedvelők tágas körébe tartozik, vagy éppenséggel távol áll tőle ez a kissé karcos hangvételű, fiatalos muzsika, viszont a „*Helytörténeti füzetek*” lelkes gyűjtője, azok részére is mindenképpen tudom ajánlani ezt legfrissebb kárászi relikviát, akár ajándékként tovább adva. Tökéletes lenyomata a XXI. századi Kárász egy bizonyos szeletének, hiszen kultúra kapcsán sok minden született már ebben a kis falucskában, de ilyen jellegű saját attrakció még nem. A zenekar szavaival élve; ők nem várták a pillanatot. Teremtették!

A zenét tökéletesen kiegészíti az együttes Internetes honlapja, ahol az „underground” dalszövegek Szabó Dávid (szerintem idáig legjobb) munkája révén megkapták azt a grafikai köntöst, ami a legjobban passzolt rájuk. Így annak a vállalkozó szellemű műkedvelőnek, aki végig üli a közel 60 percnyi anyagot, garantáltan olyan egyedi, mai szóhasználattal élve, „multikulturális” élményben lehet része, ahol – a lemez címéhez híven – a sok fajta hangszer szégyentelenül összefeküdhettek egymással, a különböző művészeti stílusok szemérem nélkül egymásba gabalyodhattak.

Az idő persze nem áll meg, az együttes tagjai más formációk felé kacsingatnak. Egy bodajki középiskolában elkezdett kirajzolódni a következő Virágpör lemez körvonala, de az már egy teljesen más történet lesz.

Ha valakinek felkeltettem az érdeklődését, az együttes **Avantgárd Prostitúció** c. cd-je a Tourinformban beszerezhető, illetve a www.viragpop.hu oldalon meghallgatható, megnézhető, hogy „...milyen a virágok mélye mélyen...”
-csl-

ZARÁNDOKÚT

Zarándokút. Pécs – Máriagyűd között. Az ezeréves egyházmegye tiszteletére. 22 kilométer. Ezerkétszáz fő, az újság szerint. A nyári kánikula ellenére sok az idős. Nagypapák, nagymamák. És sok a fiatal. Tízen-, huszonevesek. Vidámak. Jó nézni őket. Jó köztük lenni. Keresném a helyem, de nem találok közeli feliratot. SZEKSZÁRD, MOHÁCS, PAKS, KOMLÓ. Sehol egy ismerős arc a környékről. Kénytelen vagyok a pécsiekhez csapódni. A menetet az újdonsült polgármester engedi az útjára. Kár, hogy ő nem jön. Nem baj, este szájharmonikázik valami blues kocsmában. Úgy látszik, többfunkciós. Rendőri felvezetés segíti a menetet. Útkereszteződésben két „Üdvöz légy” között idősödő néni kérdezi a rendőrtől: Aranyoskám, akkó, hol jobb? Pesten a kordonnál, vagy itt, velünk? A kérdés költői. Mindenki tudja a választ. Még a rendőr is. Útmentén az ablakokban, kiskapukban égő gyertyák. A falusiak a zarándokokkal együtt zsolozsmázzák a rózsafüzért. Az erdei úton kissé szétszakad a menet. Megeszem a zacskó cseresznyét, amit magammal hoztam. Aztán az indulás után öt órával egyszer csak feltűnik a dupla torony. Folyamatos harangszavát már régtől lehetett hallani. Püspök úr a szabadtéri szentbeszédben az életről beszél. Olyan az, mint egy zarándokút. Célja van. Hogy eljuss valahonnan valahová. A zsidók Tórájának például az a célja,

hogy a gyerek, miután tizenkét évesen megkapja a szentkönyvet, saját felelősségére döntsön az élet dolgairól. Hátamat a templom ezeréves falának támasztom az árnyékban. Elfáradtam. Nem is akárhogyan. Sportcipőmből kibújva hallgatom az ígét. Püspök úr most a csodáról beszél. A Szűzanya csodatévő erejéről. Csoda, persze, tamáskodik egy velem egykorú hölgy mögöttem, miközben nyakon csördíti a fiát, amiért az nem hagyja abba az óbégatást a beígért búcsúfiáért. Csoda, kérdem magamtól. Valami ésszerű magyarázat azért kellene a templomfalára aggatott számtalan hálaadótábla létjogosultságát igazolni. Valami ésszerű duma elkélne, hogy 60-70 éves nénikék tartották a tempót a heti háromszori futáshoz szokott bokámmal. Csoda? A fene tudja. Mire a nép az áldozáshoz ér, befűzöm cipőm, felveszem a hátizsákot, és indulok vissza. A nap eseményein járnak a gondolataim. A zarándokokat útjára engedő polgármesteren, aki este egy zenekarral fog muzsikálni. A környékbéli katolikusok legnagyobb ünnepén a zsidók szokásaival példálózó püspökúron. A csodáról. Valami furcsa. Még így elgondolkodva is érzem. Beletelik néhány percbe, míg rájövök, mi az. Fürgén visznek a lábaim. Mintha új erőre kaptam volna! A fene se érti ezt. -csl-

VENDÉGFOGADÁS

- Május 15-én ünnepelte megalakulásának tíz éves évfordulóját a **Baranya Megyei Falusi Turizmus Szövetség**. A dr. Szabó Géza vezette szervezet működésének a Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ ad otthont Pécssett, József Attila úti székházában. Az ünneplésre is itt került sor, a Szövetség tagjai főzőverseny keretében ünnepelték a jeles évfordulót.
- Május 6-án bonyolították le a Keleti-Mecsek Egyesület vendégfogadóinak tavaszi megbeszélését. A rendezvényen többek között a fent említett Szövetség mutatta be az ún. „Ökoporta-hálózat” projektjének terveit, melynek lényege, hogy ha egy vendégfogadó ház vállalja szolgáltatásai között a hálózat feltételeit (pl.: alternatív energiával történő fűtés, szelektív hulladékkezelés, természet közeli programok, stb.), akkor bekerülhet a hálózat vérkeringésébe, melyre a vendégek körében egyre nagyobb igény mutatkozik. -csl-

	<i>kárászi</i> aLAP	
2009. június 30.	K á r á s z i független havilap	XII. évfolyam 6. szám

Önkormányzati hírek

- A falut ellátó kút javítása befejeződött, a hozzá kapcsolódó pályázatot benyújtottuk.
- A Falunap és Gombafesztivál támogatásra benyújtott pályázatunk eredményes volt.
- Megkezdődtek a CÉDE pályázat (járda- és útszegélyezés) előkészítő munkálatai.
- A közfoglalkoztatási programban résztvevők megkezdték a templom faláról a nedves záró réteg eltávolítását.
- A Takarékszövetkezet családi napja kétszáz résztvevővel június 27-én falunkban zajlott.
- Az erdélyi kirándulás résztvevői ezúttal csak átutaztak Ülkén, ahol egy rövid baráti találkozón vettek részt és ígéretet kaptak arra, hogy egy delegáció feltétlenül részt vesz a július 4-i programon.

▪ EU Parlamenti választások eredménye Kárászon

Párt	Szavazat
FIDESZ-KDNP	75
Magyar Szocialista Párt	31
Jobbik Magyarországért Mozgalom	12
Magyar Demokrata Fórum	4
Lehet Más a Politika, Humanista Párt	2
Szabad Demokraták Szövetsége	2

300 választópolgárból szavazott 127 (42 %-os részvételi arány)
1 érvénytelen, 126 érvényes szavazat

▪ Önkormányzati Időközi Polgármester választás Magyaregregyén

1.	Fülöpné Rákosa Ildikó	309 szavazat
2.	Kovácsné Deák Irén	184 szavazat

Ahol kétszer kel fel a nap...

Torockó. 700 fős erdélyi kis település, amelyet csak lépésben lehet megközelíteni. Mivel olyan rossz az útja. A '90-es évek közepétől a Világörökség része. Mint nálunk, mondjuk Hollókő. Torockónak is van egy „köve”, Székelykő. Így nevezik azt a sziklavonulatot, amely a településsel párhuzamosan fut. A torockóiak úgy tartják, hogy nekik kétszer kel fel a nap. Egyszer normálisan, aztán eltűnik a hegyvonulat mögött, hogy előbukkanhasson még egyszer. Gondoltam, ha már ott vagyok, testközelből szemlélem meg ezt a kétszeri napfelkeltét. Hajnali öt előtt már úton voltam. Jobban mondva csak én gondoltam, hogy az úton, mivel a hegy tetejére tartó ösvényt – bár hogy is kerestem – nem találtam. Derékig érő harmatos fűben, majdnem függőleges sziklafalak között bóklásztam a félhomályban, de a turistautat csak nem találtam. Fejem felett az égbolt egyre világosodott, én még mindig Erdély rengeteg fáinak között kutakodtam a helyes irány után. És mikor már majdnem feladtam, akkor bukkant elő (először) a nap, szinte rávilágítva a helyes útra. Félóra kellett, míg felértem a tetőre. Szerintem egy profi, harcedzett hegymászó sem csinálta volna jobban azt a vágatát, amit ott Székelyföldön produkáltam, sziklába, gyökerekbe kapaszkodva. Vannak pillanatok, amelyek az ember életébe örökre belevésődnek. Látszatra jelentéktelen semmiségnek is tűnhetnek, valamiért azonban örökre nyomot hagynak a lelki világban. Itt is egy ilyen pillanat érkezett el. Az izzadságtól csurom vizesen kiérek a fák alól, a nap másodszor is előbukkan teljes ragyogásában, előttem a tátongó mélység, hátam mögött Erdélyország hegyeinek végtelen hullámzása. A friss, páradús hajnali levegő szinte arcon csap. Meg kell kapaszkodnom, mert beleszédülök a látványba. Azt sem tudom eldönteni, az izzadság csorog-e a szemembe, vagy könnytől homályosodik-e el a látás. Az ember ilyenkor óhatatlanul is elmond egy fohászt. Egy köszönetet. Mindegy miért. Lehet, hogy csak a pusztá élményért. Az ilyen pillanatok túlzottan patetikusak, hajlamosak vagyunk túlzásokba esni. Fohász a magyarságért, ott a magyarság kellős közepén. Fohász a jövőért, egy békés jövőért. Fohász a normális emberi életért. Számptalan lehetőség adja magát. Én sem tudok ellenállni a kísértésnek, vagy inkább nevezük vágynak. Aztán „vissza kell térnem a földre”, mivel mindjárt indul tovább a csoport és nekem még le kell ereszkednem a kempingbe. Mert aki késik, azon Rónai Pista bácsi kérlelhetetlenül bevasalja a lemaradásért fizetendő Unicumot az egész csapat részére. Nem késtem. Visszafelé is világcúcsot döntöttem. Az Unicum fizetésre a Szent Anna tónál került sor. Ez a baj Erdéllyel. Sok ott az ilyen melázós-fohászos hely.

-csl-

Kedves Nagymamák, Nagypapák!

A mázai Idősek Klubjának dolgozói nagyon sok szeretettel meghívja Önöket a II. mázai Lurkó Napra.

Lurkó Napi programok

2009. július 1. (szerda)

9-10-ig Gyülekezés az idősek klubja előtt
10-től Rajzverseny kicsiknek, nagyoknak
10.30-tól Kreatív délelőtt
12-ig Gyöngyfűzés (karkötő-gyűrű)
Gipszfigurák festése
Origami (kosár, pillangó)
Festés, ragasztás
Matrica tetoválás
Csapatversenyek
(célba dobás, karikahajtás, labdagurítás)
Közös dal tanulás
Délelőtt Palacsinta party

2009. július 2. (csütörtök)

9.30 Tízórai / kakaó, kaláccsal
10-11-ig Mezei virágok gyűjtése, koszorúkészítés
Üvegmatrica festés
11.30-tól Ügyességi versenyek /célba dobás, kugli
Lufi hajtogatás
12 óra Eredményhirdetés

Szeretettel várunk Benneteket!

Idősek Klubja Dolgozói, Nénik, Bácsik

Kárászi

ALAP

2009. július 31.

Kárászi
független havilap

XII. évfolyam 7. szám

GOMBA

Július 4-én tartottuk immáron negyedik alkalommal a Gombafesztiválunkat. Mivel a rendezvény az ún. falunapos pályázatok keretében került támogatásra, így idén **IV. Gombafesztivál és Falunap** címszóval futott a program. A támogatás révén helyet kapott a pályázatot támogató minisztérium ÚMVP sátra is.

Délelőtt a szokásos konferenciát élvezhette a 20-30 fő, itt került bemutatásra az aktuális helytörténeti gyűjteményünk legújabb darabja, a Kárászi Erdészetet megőrkítő füzet, Tóth Aladár erdőmester tolla nyomán. Ezt követően a strand fölött gombagyűjtésre és kutyás szarvasgomba keresésre került sor. Mind két terepgyakorlatot Deák Attila vezényelte.

A főzőcsapatok dél körül kezdték fűzni a bográcsba valót, 13 csapat nevezett a versenyre, melyet a Netgombász Egyesület nyert meg. Testvér településeink is képviseltették magukat, az ülkeiek gombás levest főztek, a vajdasági vadászok több étellel is előrukkoltak.

A délutáni programot a környékeliek kezdték meg, az egregyiek bemutatták az új műsorukat, majd a mázaiak fűjtak egy kis térzenét. Mivel ekkor indult a Hagyományörző Táborunk, a tábor résztvevői adtak némi ízelítőt a következő hét történéseiből. A programot Rumi Laci „Ludas Matyi” című darabja zárta, zalaegerszegi bábosok előadásában.

Állandó kísérőprogramként kapott szerepet a kreatív játszóház a gyerekek részére, helybéli termékek- és kézművesek kirakodó vására, valamint lovas kocsikázás Deák Géza jóvoltából.

S hogy teljes legyen a program, a napot Balázs Lackó kétszemélyes alkalmi zenekara zárta egy nemzetközi bál keretében. A három ország delegációjának jeles képviselői – magyarok határon innen és túlról – közösen próbálták megfejteni a táncparketten csápolva a KFT együttes örökérvényű kérdését: „*na, milyen volt Afrikaaaa?*”

-csl-

ADÓ

A falusi vendégfogadás egyik nagy előnye – ha nem a legnagyobb – az volt, hogy a bevétel 800.000 Ft alatt adómentességet élvezett. Nem emlékszem arra, hogy a térségben valakinek egyszer is adózni kellett volna az elmúlt másfél évtized alatt. Ez volt a vendégfogadók felé az egyik biztosíték, hogy becsülettel vezessék a vendégkönyvet, és minden egyes vendégéjszaka el legyen könyvelve. (Persze így sem került minden feljegyzésre, de nálunk az idegenforgalmi adó befizetési morálja egész jónak volt mondható.) Ez azért bírt ekkora jelentőséggel, mert a vendégforgalom utáni helyi idegenforgalmi adóból lehetett visszaforgatni az idegenforgalom működtetésére (iroda fenntartás, reklámok, programok, stb.).

*A hír itt kísértett a fejünk fölött, de csak most vált bizonyossá. **2010. január 1-től megadóztatják a falusi vendégfogadást!** A válság minket is elérte. Hogy milyen mértékű lesz, azt majd meglátjuk. Egy valamit azonban már most is tudni lehet teljes bizonyossággal, ehhez nem kell nagyon kvalifikált politikusnak lenni, ezt itt lent falun is tudjuk: ha adózni kell minden egyes vendégéjszaka után, akkor azoknak az éjszakáknak csak egy töredéke kerül bevallásra. Ha nincs bejelentve a bevétel, nincs idegenforgalmi adó befizetés sem, így állami támogatás sem (az állam minden egyes forint mellé adott még kettőt). Ezeknek hiányában a rendszer teljesen le fog állni.*

Arra lennék kíváncsi, ezt vajon végig gondolták-e a döntést hozók ott fent, hogy mi a jobb? Marad minden a régiben és működik a rendszer, vagy pedig kifacsarunk a vidékből még pár forintot, minek következtében összeomlik egy közel másfél évtizede építgetett rendszer.

Hajrá Magyarország, hajrá vidékfejlesztés!

-csl-

Miénk itt a Tér...

A Gombafesztiválunk kapcsán két kérdés is felmerült a szervezőkben. Tizenhárom csapat jelentkezett a főzőversenyre, köztük a határon túlról is, Ülkéről, Zentagunarasról. A 13 sátorral elfoglaltuk a Templom-tér szinte minden zugát. Az egyik kérdés az lehet, ha jövőre még többen jelentkeznek, hogy férünk majd el? A másik kérdés az, mit szándékozunk kezdeni az autókkal, mivel most is problémát okozott a parkolás, volt, mikor teljesen „bedugult” a Fürdő utca. Egyszóval: kinőtük a Templom-teret! Ezen nem is lehet csodálkozni, hiszen aki ott volt, érezhette, hogy nagyon jó hangulatú kis eseményt sikerült ismét összehozni.

A hellyel kapcsolatban több megoldás is szóba jöhet. Például megkérjük a plébános urat, nyissa ki a plébánia udvarát, és a sátrak felferésére ott is legyen mód. Viszont ebben az esetben még nem oldódott meg a parkolás gondja. Felmerült olyan elképzelés is, hogy az egész rendezvényt vigyük le a foci pályára. Ekkor meg elveszne a „hely varázsa”, aminek nem kis szerepe van abban, hogy ennyien kíváncsiak az eseményre.

Talán a legjobb variáció az lehetne, ha Magyariek előtti hídtól kezdődően lezárnánk a Fürdő utcát, és autóval nem lehetne feljönni. Így a sátrakat az útmentén is felállíthatnánk. Parkolni meg lehetne a volt orvosi rendelő előtt, Szalatnak felé, stb. A kedves nagydémű meg sétálna egyet. Így talán még jobban ízlene a gombás-kaja. -csl-

Buszok, lakodalmak, ultipartik...

Elment a Bodonyi Józsi bácsi. Az öreg nem ül ki többet a kerítésre, nosztalgiával figyelni a buszokat. És nem mutatkozik be többet ismerős arcokat kutatva egy idegen lakodalomban, hogy „Bodonyi sógor vagyok Kárászról...” Telített betli sem lesz többet kiterítve a kocsmaasztal kockás abroszán. A féltizes Bodonyi-járat végérvényesen beállt a garázsba. Jó pihenést neki!

...ideje van...

Szentmisén elhangzottakhoz kommentárt fűzni – nem igazán illendő, különösen úgy, hogy nem is hallottam az ott elhangzottakat. Így természetesen szó szerint sem idézhetek, az elmondottakat egy mondatba összefoglalni azonban módomban áll, ezért kritika sem érhet. Legalábbis normális esetben.

Tehát: lezajlott nyári programjainknak egy része. A résztvevő kedves, vidám gyerekek, felnőttek azonban nemigen tértek be szép templomunkba egy-egy rövid imára. A szervezők pedig nem is nagyon ösztönözték őket erre! Ez az elhangzottak lényege.

Ez így igaz is!

Fordíthatunk azonban kicsit ezen – szervezzék hát az illetékes egyházi lelkigyakorlatokat, katekizmus vitakört, zárandokutat, hittan tábort, stb. Vannak ilyenek, még közvetlen

közeliünkben is (lásd: Dunántúli Napló 2009. 07. 16-i száma), még a mi gyerekeink is vesznek részt hasonlóknak időnként – másutt.

Ezeket a rendezvényeket aztán a résztvevők vallásos indíttatásuknak megfelelően tevékenykedhetnék, de nem biztos, hogy egyben hagyományörzéssel, kézművességgel, természetjáró programokkal is kellene foglalkozniuk – bár a kettő nyilván nem zárja ki egymást.

Mégis, egy idézettel zárnam, nem akárhonnan: a Bibliából:

„Mindennek rendelt ideje van és ideje van az ég alatt minden akaratnak...”

Ideje van a sírásnak és ideje a nevetésnek.”
/Prédikátor könyve 3.1.4./

Mezei Attila

Semmelweis Ignác

Ideje van a megemlékezéseknek is, most épp július egyik neves szülöttjéről illendő megemlékezni. *Semmelweis Ignác* 1818. július 1-én született Budán, Kismartonból származó német családból, mint Liszt Ferenc. Pesten, Bécsben tanult, majd Bécsben, később Pesten dolgozott.

Amit mindannyian tudunk róla: Ő az „anyák megmentője”.

Bár Magyarországon orvosi egyetem, kórház, alapítvány viseli a nevét – ez méltatlanul kevés: neki köszönhetjük azt, hogy a mai kismamák tudatából kiszorult a gyermekágyi láztól való rettegés.

Hogy minden szülészeti osztályon ott kellene lenni arcképének: ez a legkevesebb, amivel neki tartozunk!

Mostoha az emberi emlékezet, sokáig sokan Lister nevéhez kapcsolták az antiszeptikus, a fertőtlenítés felfedezését, de Semmelweis Ignác az, aki egészségét, családi békéjét, életét tette fel erre az akkor még elérhetetlennek látszó célra.

(Eszembe jut erről egy rádióriport, az orvosgyakornokok – rezidensek - nehézségeiről szól, mennyire lehet terhelni őket, mennyire szabad magukra hagyni, mekkora felelősséget lehet rájuk tenni. Valaki hozzászól, maga is orvos, azt mondja: Amerikában rettenetesen leterhelik őket, egy héten csak egyszer mennek

haza, állandóan ügyelnek, hulla fáradtak, de legalább tudják, hogy mire letelik ez az idejük az én agyam azonnal befejezte a gondolatsort, így: tudják, hogy megtanultak mindent, nyugodtan vállalhatják munkájukat, biztosak lehetnek magukban, hogy segíteni tudjanak. De nem! A riport így folytatódott: lesz pénzük, nagy házuk, egzisztenciájuk...)

Itt kapcsolódnék vissza eredeti mondandómhoz! Ha Semmelweis Ignác annak idején azt nézi, hogy hol keres jobban, biztos nem a szegény pesti kórházat választja! Ha előmenetele lett volna számára a legfontosabb, ha anyagi megfontolások vezénylik, nem küzd teljes odaadással a szerencsétlen, rettegő anyákért – akkor hány anya veszti még életét, hány kisbaba marad árván, apa özvegyen?!

2009 júliusában, *Semmelweis Ignácra* emlékezve köszönettel fejet hajtok gigászi küzdelme, tragikus élete, családjának tragédiái előtt minden anya nevében.

Előtte, akit nem ünnepeltek, akinek nem köszönték meg, aki meg sem érthette nagy gondolatának igazságát, győzelmét.

Mezeiné Zsuzsa

/ Aki szeretné megismerni Semmelweis Ignác életét, küzdelmét, olvasnivalóval várom a könyvtárban! /

TÁBOR

Véget ért a **XIII. Keleti-Mecsek Hagyományőrző Táborok** első felvonása. Az egregyi Arnold-házban zajlottak a felnőtt néptáncosok próbái, nálunk, a Faluházban pedig a gyerekek kézműveskedtek, táncoltak, a hétvégén pedig mindenki számot adott tudásáról.

Az esti táncházak helyszínéül a kocsmá szolgált, évek óta nem tapasztalt forgalmat bonyolítva estéről estére. S itt jegyezném meg, az előtte hétfői Gombafesztiválunk minden bizonnyal mitikus erővel bírt, mivel annyi vargányával megrakott kosarat, mint amennyi a Fürdő utcában ezen a héten lejött az erdőből, rég nem láttam (és ettem).

A táborzáró gálán a váci Zeneművészeti Szakközépiskola növendékei és tanárai a vajdasági Csalóka zenekarral karöltve húzták a talpalávalót. A gyerekek egy népmese-feldolgozással tették színessé a programot. A műsort a felnőtt táncosok zárták, de még előtte a csapat hölgytagjai egy – helyenként igencsak pikánsnak mondható – lakodalmas menyecskecsúfolóval szórakoztatták a nagyerdeműt, melyen a közönség gyengébb lelkületű nőnemű nézői nagy valószínűséggel sűrűn csóválták a fejüket.

A zárónapon az idő kegyes volt, minden részt vevő táncban-, zenében-, gombában gazdag napfényes emlékekkel térhetett haza Kárászról. -csl-

ZENE

A hét elején kezdődött a **XIII. Keleti-Mecsek Hagyományőrző Táborok** második felvonása, a **népzenei tábor**. Kárász vonatkozásában jó kis bevezetője lehet a közel egy hetes programnak a ROCKINFORM zenei szaklap „Meghallgattuk” rovata, ahová kezdő, amatőr muzsikuskok küldhetik be munkájukat, hogy aztán az újság kritikusi leszedjék róluk a keresztvizet. Ez történt a **Virágpor** lemezével is, melyre a szaklap augusztusi száma az alábbi módon reagált:

Egy kis baranyai településen, Kárászon, 3 évvel ezelőtt elkezdtek összegyűlni a hangszerekkel foglalkozó fiatalok, és megteremtették saját kis multikulti világukat – a Virágport. Elkezdett valamit ez a kilenc nagyon-nagyon fiatalember, valamit, ami tényleg az Övék. Sok mindent lehetne kritizálni a csapattal kapcsolatban – nyilván az életkorból fakadó (19 éves a legidősebb tag) hangszertudásbeli hiányosságoktól kezdve, az öncélú szövegrészleteken keresztül, a túlzott eklektikusságig mindent, de mégis érződik, hogy hihetetlen mennyiségű energia van ebben a zenében, amelynek még nyilván sokkal jobban ki kell fornia

magát. Feitscher Luca személyében hihetetlen hangú népdalénekest „szerződtettek” a fiúk – csak gratulálni lehet a teljesítményhez, érdemes lenne még több számban szerepeltetni őt. A sok népi hangszert felvonultató, önmaguk szerint „virágpop”-ot játszó zenekar ügyesen építkezik a folk hagyományokra – az itt-ott felcsendülő, áthangszerelt népdalok, mint az „Indulj el egy úton...” nagyon érdekessé, színessé teszik első korongjukat. Azt gondolom, pár év gyakorlással és letisztulással nagyon jó kis etnopop csapat tud majd összeállni Dél-Magyarországon, én mindenesetre drukkolok nekik!

Ami egyébként még érdekesség lehet a zenekar háza tájáról az, hogy fellépési lehetőséget kaptak az ország legjelentősebb alterfesztiválján, a „*Fishing on Orfű*” tehetségkutató színpadán. -csl-

Keleti-Mecsek Hagyományőrző Táborok

ZÁRÓEST

2009. július 24. Péntek – Kárász-Faluház

Népzenei- és népi ének bemutató

Mindenkit szeretettel várunk!

	<i>kárászi</i> aLAP	
2009. augusztus 31.	K á r á s z i független havilap	XII. évfolyam 8. szám

AUGUSZTUS 20

Nézd meg egy székely ember arcát, mikor Vásárhelyt elhagyva hazafelé fordul! Nézd meg az arcát, mikor megpillantja a Hargitát. Aztán csendesedj el, és imádkozz, hogy legyen egy olyan hely a világon, melynek láttán te is úgy érzel, mint ő. Mert ha van, akkor van hazád is.

Ismerős Arcok

Aki embernek hitvány, az magyarnak alkalmatlan.

Tamási Áron

Nemzetünknek mindig az volt az egyik legnagyobb hibája, hogy vagy nem bízott magában, vagy elbízta magát.

Széchenyi István

Átok fogta meg a magyart, mert az soha együtt nem tart.

Terhes Sámuel

Jelen Magyarországa lényegében nincs is, mert semmi sem él, amíg lelkében nem létezik.

Kovács Ákos

Minden hazafiság mélyén háború rejlik, én ezért nem vagyok hazafi.

Jules Renard

Vagy lesz értelmük a magyar ígéknek, vagy marad régiben a bús, magyar élet.

Ady Endre

A szeretet egyetlen módját ismered: gyűlölsz másokat. Csak úgy vagy képes kimutatni a szeretetedet hazád iránt, ha gyűlölsz a többi országot, csak úgy vagy képes kimutatni szeretetedet az egyházad iránt, ha gyűlölsz minden más egyházat. Micsoda zagyvaság!

Osho

Egy hazát sokféleképpen lehet és kell szolgálni, mert annak sok mesterségre van szüksége.

Bessenyei György

Sokat töprengtem, hogy mi kerüljön az ünnepi újság címlapjára? Melyik nemzeti ünnepünkhöz köthető verset válasszam? Mivel lehetne a HAZA fogalmát a legjobban körbehatárolni ebben a nem éppen ünnepi hangulatú országunkban. Úgy döntöttem, hogy a HAZA megfogalmazásának egy széles skáláját választom, s ebben sokan a segítségemre voltak. Író, költő, színész, zenész, tanító, filozófus, politikus – határon innen és azon túlról. A sorokat böngészve azt is megtapasztalhatjuk, hogy nincs olyan nagy különbség a mai, és mondjuk a száz évvel ezelőtti Magyarországhoz képest. Ebben a politikailag és gazdaságilag pattanásig feszült helyzetben talán mindenki megtalálhatja a maga számára legmegfelelőbb sorokat, hogyan is kellene hozzáállni, hogyan is lássa sokat hányatott, ezeréves nemzetünket.

-csl-

Önkormányzati hírek

Pályázatok

- A nyertes pályázatok elszámolása megtörtént (Gombafesztivál, Hagyományőrző tábor), a kifizetések egyik esetben sem valósultak meg!
- A „Közkincs” pályázati rendszerből a szeptember 20-i Kulturális Örökség Napja támogatására 90.000,- Ft-ot sikerült nyernünk.
- CÉDE keretből közel 2^M Ft-ot fordíthatunk járdafelújításra, kapcsolódó munkálatokra.
- A kút felújítását finanszírozó Vis maior kérelmünket a régiós tanács kedvezően bírálta el.

Iskolakezdés

- Minden, a szászvári iskolába járó kárászi tanuló füzetsomagját önkormányzatunk kifizeti, egyéb támogatásról az aug. 31-i testületi ülés dönt.

Közmunka program

- A résztvevők a várt intenzitással vesznek részt a járda-felújítási program előkészítésében, szegélyezési munkálatokban, köztisztasággal kapcsolatos feladatokban és fontos részt vállalnak a templom cementes lábazatának eltávolításában is.

Örökség és európaiság

- előzetes -

Örökség és európaiság – két gondolat, amelyről sokat lehet és kell beszélni.

Jó alkalom lesz erre szeptember 19- 20-a!

Szombaton az Európa Park program programnyitó rendezvénye lesz az ötletgazda Alsómocsoládon, a rendezvényen részt vesznek a közreműködő 27 település delegációi és meghívást kaptak az uniós országok hazánkban dolgozó diplomáciai testületei is.

Részt vesz a programon az erdélyi testvértelepülés küldöttsége is, könnyen kitalálható, hogy miért...

Az országok és az őket megjelenítő települések kiválasztása a térképek egymásra helyezésével történt – Kárász Romániát jeleníti majd meg!

Szép és nem egyszerű feladat, nem első az éltünkben! Beharangozóként csak ennyit a szept. 19-i eseményről!

Másnap az Országos Kulturális Örökség Napja rendezvénysorozat egyik programja lesz Kárászon.

Ezen a napon mutatnánk meg minden érdeklődőnek Ülke község ajándékát, a szépen faragott székely gyalogkaput. Kulturális programot és egy szerény kínálást tervezünk az alkalomra. A tisztelendő urat is felkérjük, hogy szentelje fel a falu újabb ékességét!

Ezt a rövid beharangozót tekintsék invitálásnak is, amit persze időben meghívó is követ!

Mezei Attila

Köszönet

Köszönet Lép Gizusnak a Könyvtár számára ajándékozott könyvekért, és a Krónika számára hozzáférhetővé tett szép fotóiért!

Az alábbi versek egy ifjú kárászi poéta tolla nyomán fakadtak, aki a neve mellőzésével kérte az írások megjelenítését.

A

Erdőn jártam bolyongtam,
féltem és rettegtem.
Kiáltottam: Jézusom mit tettél,
hogyan tehetted?
És akkor sötét lett.
Tudtam csak Isten segíthet.
Hát segített, de csak nekem,
akkor csak nekem
Ez nem helyes
Mert lett volna hely a nagy világban
a kis embernek
Lett volna hely.

Kárász, 2003

Élet minden rossz...

Hazudik ki vén és halált kíván,
Hazudik ki iszik és józanságot vár.

Hazugság mit az élet ad
hazugoknak és csalóknak.

Hazudok én is mikor nem bújok a föld alá,
mert azt mondják jön a halál.

Hazudok mikor azt mondom,
hogyan nem gondolok a fényre ami már nem fénylik talán.

.....

Pedig fénylett egykor...

Kárász, 2003

HIRDETMÉNY

Értesítem a tisztelt Szülőket és a kedves Tanulókat, hogy a 2009/2010-es tanév első tanítási napja **2009. szeptember 1. (kedd)** lesz.

Ezen a napon minden osztálynak 4 órát tartunk (8.00 h – 11.40 h), a gyerekek ekkor fogják megkapni az órarendet, a füzeteket és a tankönyveket is. Az idei tanévben az iskolafenntartó társulás minden diákja ingyenesen veheti át a füzetcsomagokat e napon.

Az első tanítási napon ebéd és napközis foglalkozás még nem lesz, de ekkor kérjük jelezni az osztályfőnököknél a napközi és menza igényt!

Az iskolabuszok indulása az első tanítási napon: 7.30 h-kor Szalatnokról, Köblényből, M.egregyről

7.40 h-kor Kárászról, Vékényből

7.50 h-kor Mázáról hozzák a gyerekeket,

a tanítás végén – kb. 11.45 h-tól – folyamatosan fogják hazavinni őket a buszok.

Ez a menetrend csak az első tanítási napra érvényes!

Katos Sándor igazgató

kárászi

ALAP

2009. szeptember 19 .

K á r á s z i
független havilap

XII. évfolyam 9. szám

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPJA

Tisztelettel meghívom a falu minden lakosát az országos rendezvénysorozat helyi programjára szeptember 20-án, vasárnap 10 órára a Templomtérré.

Székykapu avatás, szentelés

- Ülke község ajándékát felszentelik Oláh József székykasszenttamási és Gyurosovics Mihály kárászi tisztelendő urak.
- A programon fellép Joób Levente ülkei táncos és a magyaregregyi énekkar (énekkarvezető: Dobos László).
- Az avatást szentmise követi.

Mezei Attila
polgármester

A komlói Hétdomb Természetbaráti Egyesület és a József Attila Városi Könyvtár Muzeális Gyűjteménye tisztelettel, szeretettel meghívja Önt és kedves családját a

2009. évi KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPOK

programjára.

2009. szeptember 20. vasárnap

KIRÁNDULÁS

Szászvár, Kárász, Magyaregregy

templomainak, egyéb nevezetességeinek megtekintése

CSOMA ISTVÁN és GYURASOVICS MIHÁLY vezetésével.

Indulás: 7.30 Szászvár, Főtér.

EURÓPA PARK

És eljön hozzánk Európa!

Álmodtunk egy nagyot. A kreativitás és innováció éve alkalmából gondoltuk, létre kellene hozni egy olyan „turisztikai attrakciót”, mely túl azon, hogy nem mindennapi, olyan távlati fejlesztési lehetőségeket hordoz magában mely a legapróbb települést is érdekessé teheti, gyermeknek, felnőttnek, magyarnak és nem magyarnak egyaránt.

Így született meg az „Európa - Park” gondolata, mely azt jelenti, hogy településeink, mint egy-egy Európai Unió tagállam „megjelenítői” az általunk közösen kitalált elvek, rendszerek szerint jelenítenek meg egy-egy országot.

Az Európai Unió tagállamainak száma 27, így a sásdi, komlói, dombóvári, kaposvári kistérségből 27 település kapcsolódik be a projektbe.

A projektben azon kívül, hogy sokszínű és érdekes lehet, fontos az, hogy csak valamennyien együttműködve hozhatjuk létre, valósíthatjuk meg.

A projektben résztvevő 27 településre jellemző, hogy teljes egészében nem tudják kihasználni a környezetükben rejlő lehetőségeket, mert infrastruktúrájuk - elsősorban a kistépüléseknek - nem megfelelő. Nincsenek szolgáltatók és szolgáltatások, nem tudnak alternatív programlehetőségeket biztosítani.

Mindenképp szükséges tehát egy olyan komplex turisztikai fejlesztés, mely lehetőséget ad a programban részt vevő települések turisztikai vonzerejének növelésére, és kiegészítő turisztikai szolgáltatásként működve színesítheti a nagyobb idegenforgalmi vonzerővel bíró települések szolgáltatási palettáját is.

A program fő célja a programban részt vevő települések „Európa-parkká alakítása” amely hosszú távon, hatékonyan növeli a térségek jelenlegi turisztikai értékeit, kiegészítve a meglévő turisztikai lehetőségeket.

Az Európa Park nemcsak hazai, hanem nemzetközi látogatottságra is számot tartó projekt, amely sajátos módon kívánja bemutatni Európa értékeit, növelve ezzel Baranya, Somogy és Tolna megyék turisztikai kínálatát, látogatottságát is.

A projekt további célja hogy a programban résztvevő aprófalvakban lehetőséget teremtsen alternatív jövedelem-kiegészítésre, a projekt profiljából adódóan nem csak időszakosan, hanem folyamatos jelleggel,

A program, megvalósulása esetén a vendégforgalom várható növekedésén túl a települések gazdasági életének élénkülését, és olyan kapcsolódó fejlesztések megvalósulását is lehetővé teszi, melyek elősegítik mind az épített, mind a természeti értékek megóvását és megújítását.

Elképzeléseink szerint egy-egy tagországot egy-egy település jelenít meg az Európa Park projektben, bemutatva az adott ország épített és kulturális örökségét, nemzeti hagyományait. A projekt európai szinten is egyedülállóan képviselheti az Európai Unió kulturális sokszínűségét és a nemzetállamok összetartozását a települési önkormányzatok partnerségén keresztül.

A 2009. szeptember 19-ei nyitó rendezvényen „Európa” körül – kit hozzánk is elhozott Zeus, bika képében - elhelyezzük a programban résztvevő 27 települést illetve országot szimbolizáló köveket, és ünnepélyesen - megállapodás aláírásával - is

megegerősítjük a további együttműködés szándékát.

A program részleteinek „kitalálásában” és megvalósításában számítunk a résztvevő 27 település önkormányzataira, valamennyi civil közösségére és lakójára. A siker úgy érhető el, és akkor lehet tartós, ha valamennyien magunkénak érezzük a gondolatot, és tenni akarunk a megvalósítás érdekében.

Ha együtt gondolkodunk és összefogunk, áttörhetjük gátjainkat. A Világ mi magunk leszünk, és eljön hozzánk Európa!

Dicső László
Alsómocsolád polgármestere

A fenti gondolatok keretében született meg Alsómocsoládon az EURÓPA PARK létrehozásának ötlete, melynek avató ünnepségére mindenkit szeretettel várnak.

EURÓPA PARK

projektindító rendezvény

2009. szeptember 19. – Alsómocsolád

Program:

10.00 Szentmise

11.00 Együttműködési megállapodások aláírása

11.30 „Európa elrablása” című szobor avatása

12.30 Ebéd

14.00 Kulturális programok

19.00 Bál

Mint arról már a múlt havi számunkban írtunk, az országok és az őket megjelenítő települések kiválasztása a térképek egymásra helyezésével történt (lásd 4. oldal). Így Kárász Romániát jeleníti majd meg! Valószínű, a megjelenítésnél Erdély kap nagyobb szerepet. Ennek első lépcsőjeként történik 19-én a székelykapu szentelés. Ez az Ülkéből kapott kapu biztosítja Kárászon a „belépést” az Európa Parkba.

	<i>kárászi</i> aLAP	
2009. október 20.	K á r á s z i független havilap	XII. évfolyam 10. szám

Önkormányzati hírek

- Az elmúlt időszakban, aktivitását bizonyítandó, önkormányzatunk több jelentős rendezvényen vett részt. A „Mediterrán ősz” rendezvénysorozat keretében részesei voltunk a „Térjen be a mi utcánkba!” nevű pécsi turisztikai programnak és az ezt követő hosszúhetényi nemzetközi sütő-főző fesztiválnak. Az utóbbin fellépett a Délibáb táncegyüttes, őket a „Magyarok Európai Fesztiválja” keretében volt alkalmunk vendégül látni.
- A Szászváron rendezett kistérségi szüret sem múlt el kárászi jelenlét nélkül.
- Az alsómocsoládi Európa Park nyitórendezvényén is eredményesen szerepeltünk, megnyertük a vetélkedőt és egy izléseesen berendezett sátorban, finomságokkal kóstoltattuk a szép számú érdeklődőt.
- A Kulturális Örökség Napjai keretében pedig, többek örömeire, kedves kis műsor mellett székeley kaput szentelhettünk.
- Az elkövetkező napok sem múlnak el tétlenül – október 23-án ünnepélyt tartunk, Mindenszentekre pedig elkészül a kis kegyeleti emlékkertünk, amely a falu első temetőjének mementója lesz, méltó helye a régi sírkövek egy részének és a hagyományos, minden halottra emlékező mise is itt hangzik majd el.

Meghívó

- Október 23-a az önmegvalósítás, a szabad élet lehetőségének ünnepe.
- Legyen a vendégünk október 23-án, 17 órakor a kárászi Faluházban, énekeljük el együtt a Magyaregregyi Hagyományörző Népdalkörrel a Himnuszt, legyünk részesei a beszélgetésnek, melyben Nagy Zoltán tanszékvezető egyetemi tanár és Hosszú Zoltán, a Krisna-tudatú Hívók Közösségének tagja lesznek társaink.
- Csodálkozzunk el együtt az „Egyszer fent – egyszer lent” kiállításon, ahol Pónya Péter kutakban talált dolgai kelnek új életre.
- Mindenkit szeretettel várunk!

Mezei Attila
polgármester

OKTÓBER

Októberben két neves eseményre is emlékezünk, bár 6-a kicsit háttérbe szorul 23-a mellett. 1949. október 6-án végezték ki az aradi tizenhármát. A kivégzettek utolsó mondataival emlékezzünk most a mártírhaltalt tábornokokra:

Leiningen-Westerburg Károly: A világ feleszmél majd, ha látja a hóhérok munkáját.

Damjanich János: Legyőztük a halált, mert bármikor képesek voltunk elviselni azt.

Török Ignác: Nemsokára Isten Legmagasabb ítélőszéke elé állok. Életem parányi súly csupán, de tudom, hogy mindig csak Őt szolgáltam.

Aulich Alajos: Szolgáltam, szolgáltam, mindig csak szolgáltam. És halálommal is szolgálni fogok. Forrón szeretett magyar népem és hazám, tudom megértik ezt a szolgálatot.

Vécsey Károly: Isten adta a szívet, lelket nekem, mely népem és hazám szolgálatáért lángolt.

Lázár Vilmos: Ki tehet arról, hogy ilyen a magyar sorsa? Krisztus keresztje tövében érett apostollá az apostolok lelke, és a bitófák tövében kell forradalmárrá érni a magyar lelkeknek.

Dessewffy Arisztid: Tegnap hősök kellettek, ma mártírok... Így parancsolja ezt hazám szolgálata.

Nagy-Sándor József: De rettenetes lenne most az elmúlásra gondolni, ha semmit sem tettem volna az életemben. Alázatosan borulok Isten elé, hogy hőssé, igaz emberré, jó katonává tett.

Knézich Márton: Milyen különös, hogy Haynau bíró is keresztény és én is az vagyok. Csak az ördög keverhette így össze a kártyákat.

Schweidel József: A mai világ a sátán világa, ahol a becsületért bitó, az árulásért hatalom jár. Csak egy igazi forradalom, a világ új forradalmi embersége söpörheti el ezt az átkozott, meghasonlott világot.

Kiss Ernő: Istenem, az újkor ifjúsága egész ember lesz-e? Árpádok dicső szentjei virrasszatok a magyar ifjúság felett, hogy Krisztusé legyen a szívük és a hazáé az életük.

Láhner György: Krisztus keresztje és a bitófa oly rokon. És az isteni áldozat mellett oly törpe az én áldozatom.

Poeltenberg Ernő: Minket az ellenség dühös bosszúja juttatott ide.

Bursa Hungarica

A Bursa Hungarica pályázat beadásának határideje: október 30.
Az adatlapok hozzáférhetőek a hivatalban, illetve letölthetőek Internetről.

Októberben született...

Úgy látszik az október hónap kedvez a nagy elmék születésének!

A bőség zavarával küzdök, hogy a sok neves író közül válogassak. Még akkor is, ha csak azokat szeretném kiemelni, akiknek művei megtalálhatók a könyvtárban, még akkor is, ha csak magyar írókról szeretnék írni.

Talán legyen először mégis egy felsorolás a nemzetközi irodalomból, kedvcsinálónak...

Asturias - Nobel-díjas guatemalai író, *Sólem Aléhem*, a Tóbiás, a tejesember (avagy a Hegedűs a háztetőn) szerzője, *James Fenimore Cooper* – gyerekkorunk legszebb indiánregényeinek írója, *Felix Salten*, akiről a Bambi jut eszünkbe, és még akadna néhány név: *Oskar Wilde*, *Graham Greene*, *La Fontaine*...

Hát a magyarok?

Krúdy Gyula, *Hamvas Béla*, *Kazinczy Ferenc*, *Kormos István*, *Kodolányi János*, *Benedek Elek*, *Szép Ernő*, *Kittenberger Kálmán* – és itt is biztosan akad, aki kimaradt...

A felsoroltak mindegyikétől találhatók művek, mindegyiket szeretettel ajánlom, de hadd legyen egy személyes kínálás is, jelenlegi kedvencemről, Kodolányi Jánosról van szó.

Kodolányi ellentmondásos, lelkesedő személyisége az oka talán, hogy annyira keveset tudunk róla, műveiről; nem nagyon tanítják, tanuljuk. Valóban, ha életrajzát olvasom, elsőre meginog olvasási kedvem, de legjobb könyvei lehetetlenek, nincs mit tenni. Sőt, olvasván, adódik az igazolás is, tévedéseinek igazolása. Rengeteg könyvet írt, s olvastam olyan véleményt, hogy a huszadik század egyik legjelentősebb írója volt. (*Égő csipkebokor*, *Én vagyok*, *Pogány tüzek*)

Vár mindenkit a könyvtár, jön a tél, több idő jut olvasásra!

Köszönet Bóka Zsoltnak a könyvtárnak adományozott könyvekért!

Mné Zsuzsa

Nobel-díj - 2009

Herta Müller romániai születésű, Németországban élő író nő kapta a 2009-es irodalmi Nobel-díjat. A Svéd Királyi Akadémia "költészetének sűrűségéért és az elnyomottak világát őszintén bemutató prózájáért" ítélte neki a díjat. Személyében a diktatúra tapasztalatának egyik kiemelkedő közvetítője kapott elismerést.

Az író nő 1953-ban született a romániai Bánságban, Nitzkydorf nevű faluban.

A Temesvári Egyetemen német-román szakon tanul, majd tanárként dolgozik. Családi háttérére, ellenzéki magatartására miatt a diktatúra szemmel tartja, állásából elbocsátják, legvégül 1987-ben Németországba települ.

A diktatúrában töltött 34 év rányomta bélyegét művészetére, a kisebbségi lét legmélyebb elemzőjeként tartják számon – több mint húsz kötete jelent meg eddig.

Magyar nyelven megjelent műve: *A rókok csapdába esnek* - 1995

LEADER

LEADER program keretében 2009.10.01-től 31-ig pályázatokat lehet benyújtani, az alábbi célokra:

Vallási, kegyeleti rendeltetésű ingatlanok, eszközök rehabilitációjának, fejlesztésének támogatása,

Kulturális-, szabadidős-, sportszolgáltatások, közösségi szintek fejlesztése,

Magas színvonalú kulturális rendezvények,

Közbiztonság fejlesztése,

Civil szervezetek tevékenységének támogatása,

Komló külterületén lovas turizmus fejlesztése.

Pályázattal kapcsolatos információk találhatóak a www.mvh.gov.hu, a www.fvm.hu, a

www.umvp.eu, és a www.mvh-hacs.hu oldalakon. Személyesen a szászvári Leader irodában lehet érdeklődni. (Szászvár, Május 1. tér 1. Tel.: 72/ 389-688)

Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület

	<i>kárászi</i> aLAP	
2009. november 27.	K á r á s z i független havilap	XII. évfolyam 11. szám

Önkormányzati hírek

Események

- Nov. 10-én a Takarékszövetkezet Önkormányzati Klub rendezvényének keretében az érintett polgármesterek a 2010 évi várható költségvetési tendenciákkal ismerkedtek, ezúttal Bonyhádön.
- Nov. 12-én az Európa Park projektben szerepet vállaló települések küldöttjei az aktuális teendők végrehajtását segítő tréningen vettek részt Alsómocsoládon.
- Nov. 13-án a Komlón tartott társulási tanácsülés elsősorban adminisztratív, a költségvetési év zárásához szükséges ügyekben döntött. Valamint megbízott egy szakértő céget a települések zajtérképének elkészítésével.
- Nov. 20-án a Komló-Víz Kft. ártanácsa a cég vezetésével összhangban döntött a 2010 évi árakról. A szolgáltató a jövő évben nem emel árat!

Pályázatok

A közelmúltban beadott Kárászt érintő pályázatok (LEADER):

- Kár-Ászok Sportegyesület – sportpálya további modernizációja
- Katolikus egyház – orgona beszerzés
- Faluszépítő Egyesület – Gombafesztivál, Város-és Faluvédők találkozója
- Önkormányzat – Hagyományőrző táborok

Az Új Magyarország programon belül előkészítés alatt áll egy a templom-tér rendbetételét célzó önkormányzati tervezet.

TÜDŐSZŰRŐ

Értesítem a tisztelt lakosságot, hogy a kárászi FALUHÁZBAN a Megyei Tüdőgondozó Intézet idén is tüdőszűrést végez. A szűrést téritésmentesen a 40 év feletti felnőtt lakosság veheti igénybe. A szűrésre a társadalombiztosítási kártyáját, személyi igazolványát, lakcímkártyáját mindenki hozza magával.

A szűrés időpontja: 2009. november 27., péntek 9.00 – 12.00 óráig

FALUGYŰLÉS

Ezúton értesítem a tisztelt lakosságot, hogy Kárász Község Önkormányzat képviselőtestülete **2009. november 27-én (pénteken) 17 órai** kezdettel a **Faluházban** közmeghallgatással egybekötött Falugyűlést tart, melyre ezúton tisztelettel meghívom.

KÖNYVBEMUTATÓ

Tisztelettel meghívjuk Önt *Müller Nándor: Négy évszak a Mecsekben* című exkluzív fotóalbumának és *Barangolások a Mecsekben* című túrakönyvének bemutatójára.

Idéje: 2009. november 27., péntek – 17 óra

Helyszíne: Magyarereggy, Házasságkötő-terem

A különleges, és rendhagyó eseményen a vendégek ízelítőt kaphatnak a Mecsek sokszínű világából, megismerhetik a hegység legszebb tájait, turistaösvényeit, védett növény- és állatvilágát.

X. Kárászi Bormustra

2009. november 14.

Idén 10. alkalommal került megrendezésre a „Márton-napi Bormustra”, a kárászi Borbaráti Egyesület tagjainak szervezésében. Ezúttal a „felvégi” tagok látták vendégül az „alvégieket”. Hihetetlen, hogy már 10 év telt el az első kóstolgtatás óta. Sok minden történt addig, amíg egyesületté váltunk.

A kezdő 16 lelkes ember maga köré vonzott még 17-et, pedig a régiekből sajnos már többen távoztak el örökre. A náluk kóstolt borokra azonban még mindig emlékeznek az ott megfordultak. Kegyelettel emlékezünk Wieder Ferire, Farkas Lacira és Mezei Feri bácsira. Nem is gondolná senki, hogy a borok készítése, kezelése, kóstolgtatása milyen komoly emberi kapcsolatokat hoz létre a fiatalabb és az idősebb generáció között. Mély barátságokat, nagy vitákat, és nem titkolom, néha még haragot is, ami azért sosem tart sokáig. A Márton-napi borkóstolgtatásnak sem az a lényege, hogy minél többet igyunk, hanem, az, hogy egymás borairól őszintén megmondjuk véleményünket, ezáltal javíthassunk a minőségen.

Van egy ember, aki már évek óta vendégként visszajár a bormustrára és élő kritikával él boraink felett. Csepeli Zoltánné, borbíra a borversenyeken. Köszönjük neki, hogy mára nem csak a férfiak, hanem néhány feleség is részt vesz ezen a rendezvényen, hisz az ő támogatásuk is kell a

jó bor elkészítéséhez. A szüret utáni időszakban ugyanis nagyon sok időt kell eltölteni a pincékben a borok között, azok ízlelgetésével is. Mert egy régi mondás is azt tartja, hogy a szőlőnek nem gazda kell, hanem szolga, a borokat pedig a jó pincegazda az alakulásuk idején naponta kóstolgtatja. Mindannyian azon igyekszünk, hogy jó borokat készítsünk, ami nem is olyan könnyű feladat. Tagjaink sorában – talán, mert kedvet kaptak boraink ízlelgetése után – egyre több fiatal kéri felvételét. Tavaly kettő, idén szintén két fiatal került közénk és nagyon komolyan veszik ezt a munkát. Örülünk a fiatalodásnak!

Visszatérve az idei évre, nagyon szép időnk volt ezen a szombaton. 12 pincénél jártunk a felvégen, a Csermától a Nagypartig. Kóstolhattunk igazán finom, már majdnem teljes borokat, voltak még alakulófélben lévők, és volt olyan is, amelynek egy kis hibája akadt, de mindez kezelhető. A gazdán múlik minden. A pincéknél finom harapnivaló dicsérte az asszonyok keze munkáját. Köszönet nekik!

A Márton-napi Bormustra zárására a faluházban került sor egy finom vacsorával és éjfélig tartó nótázással, mulatozással. Reméljük minden részt vevő jól érezte magát és örömmel várja a következő évi rendezvényt!

K.P.N.

Novemberben születtek

Ez a hónap sem szűkölködik nagy nevekben: november szülötte Mark Twain, Turgenev, Reymont, Swift, Moravia, - magyarok közül Révay József, Illyés Gyula, Babits Mihály – és Kertész Imre.

Kertész Imre Nobel-díjas írónk Sorstalanság című könyve nem először fogott már meg. Elsőre nagyon nehezen feldolgozható, nehézkesnek tűnő sorai minden olvasásnál valamivel többet mesélnek, az olvasó gondolkodását, érzelmeit mélyen megérintik

A gimnázium rég bezárta kapuit a háború miatt, a zsidó diákokat munkára kötelezik.

A tizenöt éves fiút váratlanul, munkába menet szedik le a buszról, többi hasonló korú társával együtt, mint mondják: Németországba dolgozni. A korából fakadó kíváncsisággal még örül is, hogy világot lát, a felnőttekbe vetett bizalma, hite sokáig nem engedi felfogni, érteni, mi történik itt. Próbálja elfogadni az eseményeket, még vidáman is olykor.

Auschwitzba érkeve kissé megütközve, némi félelemmel figyel a rabokat – vajon mit követhettek el, mi lehet a bűnük, s amikor a sorban állás, orvosi alkalmassági vizsgálat, fürdés, lekopasztás, fertőtlenítés hosszú tortúrája után megmaradt társaival együtt megkapják a csíkos fegyencruhát – teljes értetlenséggel bámulják egymást.

Az embertelen munka, a fáradság, elégtelen táplálkozás, gyengeség, kimerültség, - a fásultság, beletörődés előbb-utóbb ledönti a lábáról, s szerencséje is ez, végső soron, a betegség, s a rab orvosok időhúzása.

A rabkórházban szembesül azzal is, hogy mivé lettek ők ott, idővel, már magukat nem is tartották emberszámba szinte; a kórházban, ahol nem csak rabtársait látja, úgy néz ámulva „...rendes, szép emberekre, arccal, hajjal, ...elnéztem, elgyönyörködtem bennük...”

Számomra a legérzékletesebb képe a történetnek, amikor a „vonatról ír:

„Csak Zeitzban láttam be, hogy a rabságnak is vannak hétköznapijai...

Zeitzban... megállt a vonat. Más oldalról viszont – s ez is igaz – meg oly sebességgel robogott, hogy követni sem bírtam a sok változást, előttem, körülöttem, de még saját magamban is.”

Nagyon nehéz belépni ebbe az életbe, ebbe a „sorsba”, amiről azt mondja később, ez nem az ő sorsa volt, csak ő élte. A mi világunk nagyon más.

Mégis, ha átéljük vele ezt a könyvnyi sorsot, mindenről kicsit másként kezdünk gondolkodni, másként látunk ezután.

Velünk, - az előbbi hasonlatot felhasználva – egy másik vonat egy másik irányba robog, jó ideje. Ez sem egy jó irány.

Adja Isten, hogy idejében érjünk váltóhoz, adja Isten, hogy az irányváltást mindannyian túléljük!
Mezeiné Zsuzsa

Szól(t) a Rádió

Ismerősöm autójának antennája fel van szalagozva. Már a múltkor is csodálkozva szemléltem, azt gondolván, talán lakodalomra készül. Azonban a szalagokat most is ott himbálja a szél, sőt, egyre több autón látom ugyanezt. Ekkor derült ki számomra, hogy a két kereskedelmi rádiócsatorna megszűnését gyászolják ezek a jótételkezők, sűrű könnyek közepette. Egy percig se bánkódj, Öcsém, mondtam neki biztatólag. Ha van valami sz*r a magyar humor háza táján, akkor ez az. Ismerősöm ezt a poént nem értette, nagyon buta arcot vágott a megjegyzésemhez. Ekkor jutott eszembe, hogy hasonló vitám, hasonló témában volt már egy korábbi alkalommal, egy régi kollégámmal. Utaztunk reggel az autójában, teljes kakaón bömbölt a két „humorista” idéltlen kacarászása a még idéltlenebb poénjaikon, melyet kollégám igen élvezett, hiszen teljes hangerővel hallgatta, nehogy egy morzsányit is lemaradjon az észosztásból. Egy ideig bírtam a megpróbáltatást, majd lekapcsoltam a masinát. Megütözve nézett rám, pont úgy, mint

nemrégiben a gyászoló ismerősöm. Próbáltam neki kifejtetni, ha humort akar, én esetleg tudnék neki ajánlani pár dolgot, s kicsit bátortalanul megemlítettem ilyesmiket, mint például Rejtő Jenő. Karinthy. Chaplin. A Latabárok. Svejk. Indul a bakterház. Kurt Vonnegut. Talán még Hofi Gézával is példálóztam, de hiába. Kollégám konokul visszakapcsolta a rádiót. Erre most már nincs módja. Sem neki, sem másnak. Ezért, ha valakinek mérhetetlen űr támadna humor területén a két csatorna megszűnésével, bátran tudom ajánlani például Rejtő Jenőt. Karinthyt. Chaplint. A Latabárokat. Svejket. Indul a bakterházat. Kurt Vonnegutot. Talán még Hofi Gézát is. (Bár gyanítom, startra készen állva várnak az újabb humorzások. Hiába, a bumeráng mindig visszatalál.) Szinte hallom, ahogy a fent leírtakra a gyászolók reklamálnak: „Minket a zene érdekelt!” Egy percig se bánkódj, Öcsém, mondanám nekik is biztatólag. Ha a magyar zene táján volt valami...

-csl-

Örülünk, hogy ott lehettünk...

Szigetváron a Vigadóban 2009. október 29-én az Idősek Napja rendezvénysorozat záró programján!

Pompás terítéssel, pogácsával és nagy-nagy szeretettel fogadtak bennünket. Sokszínű, nagyon színvonalas műsor következett. Dagadt-pirosra tapsoltuk a tenyerünket. Külön öröm, hogy a műsor összeállítói, művészei nem tévesztették össze a szórakoztatást a manapság oly „divatos” gagyival.

Vacsorát háromféle menüből választhattunk, desszertnek háromféle rétes kínálkozott. Italból is széles volt a kínálat, teától a boroscskáig.

Ismeretségek szövődtek, jó hangulatú beszélgetésekkel telt az idő. Alternatív programként a frissebbek tánca is perdülhetett.

Köszönet a SZOCEG Kft. minden dolgozójának, különösen a velünk mindig nagy szeretettel foglalkozó Évának, Piroskának és Erikának!

Hálásan gondolunk mindenkire, akiknek a szervezésben a lehetőség megteremtésében része volt – Polgármester Úrnak a buszáért, Zolinak a biztonságunkért és a türelméért!

Köszönjük, hogy a rohanó hétköznapijainkba színt loptak e kedves meglepetéssel!

Társaink nevében is köszönjük a felejthetetlen élményt!

Óbertné Marika, Borbély Zsuzsi, Gáspárné Margit

Tisztelt kárászi Klub Tagok!

Szeretnénk figyelmébe ajánlani a **mázai Idősek Klubjának 2009. december havi programját**, melyre szeretettel várjuk.

A vastagon jelölt programokon a kárászi iskolabusz de. 9 órakor indul a megszokott helyről.

01. kedd	Egészséges életmód / Nagyanyáink bölcsessége: megfázás elleni ti kamrából
02. szerda	Ajtó-ablakdíszek természetes anyagokból
03. csütörtök	Adventi kirándulás Pécsre. (Jó idő esetén) Az indulásról érdeklődés és jelentkezés a klubban.
04. péntek	Borbála-napi népszokások
07. hétfő	Adventi gyertyagyújtás 2. / Jeles napok, népszokások
08. kedd	Mézeskalács készítés fortélyai
09. szerda	Szeretet délután Kárászon / Kreatív ötletek karácsonyra (horgolás, foltvarrás, origami technikával)
10. csütörtök	Ajándékkészítés különböző technikákkal
11. péntek	Filmmúzeum
14. hétfő	Adventi gyertyagyújtás 3. / Luca napi népszokások
15-16-17.	Ajándékkészítés, fenyődíszek karácsonyra
18. péntek	„Ha az ünnep eljön...” Adventi 4. gyertyagyújtás Szeretettel várunk Minden Kedves Klub Tagunkat de. 10 órakor tartandó „ÜNNEPVÁRÓ DÉLELŐTTÜNKRE”.
19. szombat	Nagyanyáink karácsonyi receptjei
21. hétfő	Ünnepváró délelőtt Kozármislenyben. Indulás 8.30 órakor Mázáról
22. kedd	Karácsonyi dallamok
23. szerda	Szép, karácsonyi történetek
24-25-26-27.	Z Á R V A
28. hétfő	„Ha elmúlik karácsony...” Ünnepek utáni beszélgetés
29. kedd	Szilveszteri kellékek készítése
30. szerda	Nagyanyáink szilveszteri receptjei
31. csütörtök	Szilveszteri mókás történetek / Újévi jókívánások

M á z a, 2009. november 19.

**Szívélyes üdvözlettel:
Éva, Erika, Piroska és Andrea**

Telefonszámaink:

Klub: 06/20/560-0730, Éva: 06/30/502-8260, Piroska: 06/30/305-1723, Erika: 06/30/398-9882, Andrea: 06/20/944-3479

	<i>kárászi</i> aLAP	
2009. december 23.	K á r á s z i független havilap	XII. évfolyam 12. szám

Ady Endre: Karácsony – Harang csendül...

<p>I. Harang csendül, Ének zendül, Messze zsong a hálaének Az én kedves kis falumban Karácsonykor Magába száll minden lélek. Minden ember Szeretettel Borul földre imádkozni, Az én kedves kis falumban A Messiás Boldogságot szokott hozni. A templomba Hosszú sorba' Indulnak el ifjak, vének, Az én kedves kis falumban Hálát adnak A magasság Istenének. Mintha itt lenn A nagy Isten</p>	<p>Szent kegyelme sűgna, szállna, Az én kedves kis falumban Minden szívben Csak szeretet lakik máma. II. Bántja lelkem a nagy város Durva zaja, De jó volna ünnepelni Odahaza. De jó volna tiszta szívből – Úgy mint régen – Fohászkodni, De jó volna megnyugodni. De jó volna, mindent, Elfeledni, De jó volna játszadozó Gyermek lenni. Igaz hittel, gyermek szívvel A világgal Kibékülni, Szeretetben üdvözülni.</p>	<p>III. Ha ez a szép rege Igaz hitté válna, Óh, de nagy boldogság Szállna a világra. Ez a gyarló ember Ember lenne újra, Talizmánja lenne A szomorú útra. Golgota nem volna Ez a földi élet, Egy erő hatná át A nagy mindenséget. Nem volna más vallás, Nem volna csak ennyi: Imádni az Istent És egymást szeretni... Karácsonyi rege Ha valóra válna, Igazi boldogság Szállna a világra.</p>
---	---	---

Decemberben születtek...

Folytatva a neves emberekre - főként írókra - való emlékezést, decemberben van születésnapja többek között Heinrich Heinének, Heinrich Böllnek, Jack Kerouacnak, John Miltonnak – Vörösmarty Mihálynak, Fodor Sándornak, Zilahy Lajosnak, Müller Péternek...

Akit most választottam, nem csupán író, bár csak úgy is elég lenne. Akit választottam, elsősorban építész, mellette grafikus, újságíró, néprajzkutató, szépirodalmi – mindegyiknek tehetséges, alkotásai maradandóak. Hogy embernek milyen volt Kós Károly, arról saját vallomásából álljon itt néhány sor:

„Életemben a legkülönbözőbb munkaterületeken dolgoztam. Mindig ott, ahol érzésem szerint akkor reám és munkámra szükség volt, és minden munkát szeretettel végeztem – jól-rosszul. Azt mondják, hogy néhány jó és szép épületet építettem, és néhány jó és szép történetet is írtam, és néhány embernek szemét kinyitottam a látásra és fülét a hallásra. Jól tudom, hogy ez nem sok és nem túl értékes munka. Mégis hinni akarom, hogy életmunkám nem volt hiábavaló...”

Építészeti munkái közül legismertebbek: Székely Nemzeti Múzeum Sepsiszentgyörgyön, Református templom Kolozsváron, Wekerle-telep Budapesten, az állatkerti pavilonok ugyanott.

Irodalmi munkássága is jelentős, aki ízes erdélyi nyelvezetten írt szép történetet akar olvasni, annak jó szívvel ajánlom „Varjú nemzetiség” és „Országépítő” című regényeit.

1999 óta minden év december 16-a, Kós Károly születésnapja táján a földművelődésügyi és vidékfejlesztési miniszter díjat ad át a településvédelem, településszépítés területén végzett kimagasló egyéni és csoportos munkáért.

Idén falunk Faluszépítő Egyesülete is kapott díjat, húsz éves munkájáért.

Mezeiné Zsuzsa

Kárász község Önkormányzat képviselő-testületének 2009. november hó 27-én tartott közmeghallgatással egybekötött falugyűlés jegyzőkönyve

Készült: Kárász község Önkormányzat képviselő-testületének 2009. november hó 27-én 17 órakor tartott közmeghallgatással egybekötött falugyűléséről.

Jelen vannak: Mezei Attila polgármester, Dobos László, Lép Péter, Márton Tiborné, Szeli Zoltán képviselők, Havasiné Szokoly Zsuzsanna jegyző, 16 fő állampolgár.

Mezei Attila polgármester:

Tisztelettel köszöntöm a lakosságot az idei közmeghallgatással egybekötött falugyűlésen. Beszélék az önkormányzat idei évi tevékenységéről és a jövő évi elképzeléseinkről, amihez az Önök javaslatát is szeretnénk.

Szeretnék az önkormányzat kötelező feladatairól beszélni. A képviselő-testületnek kiadott mai testületi anyagban van egy hosszú lista, ami az önkormányzat szakfeladatait tartalmazza. 59 szakfeladat van, amivel foglalkozunk, ezt majd a falugyűlést követően odaadom tanulmányozásra. Ezeket a szakfeladatokat én felosztottam kötelező és nem kötelező feladatokra.

Kötelező feladataink között szerepel a vízszennyvízhálózat üzemeltetése. Az egészséges ivóvíz nagyon fontos dolog. A mi kutunk alig adott vizet, ezért elkészült egy kútrekonstrukció, amit a KOMLÓ-VÍZ KFT saját erőből megvalósított, mert mi pályáztunk rá, de másodszor sem nyertünk. Nem adjuk fel, de az én véleményem változatlanul az, hogy a vékényi és kárászi rendszert össze kellene kötni annak ellenére, hogy a kárászi kút most jó, megbízható.

Vannak feladataink is a következő évben, amit már évek óta tolunk magunk előtt anyagi okokból. Ez a két szennyvízátemelő szagtalanítása. Az idei terveink között is szerepelt, 4 millió Ft-ot kellene szereznünk rá pályázat útján. Ha legalább a felét össze tudjuk pályázni, azonnal megvalósítjuk. A falugyűlést megelőző testületi ülésen elfogadtuk a következő évi vízdíj rendeletet, a következő évben nem emelkedik, 3 Ft-tal olcsóbb lesz.

A közvilágítással kapcsolatban egy számlázási rend létrejött, mert évekig nem tudtuk, hogy miről szólnak a számlák. Oszlopcerék várhatóak, amik biztos, hogy kieséssel járnak majd. A szemétszállítás szintén önkormányzati feladat, amit a Biokom Kft-vel oldunk meg. A kárászi szeméttelép nem EU komfort, ezért bezárt, jelenleg Görcsönybe szállítják a szemetet. Jövőre talán megnyílik a cikói szeméttelép és megkezdődhet a szelektív szemetgyűjtés. Ez a lakossági díjban biztos, hogy drasztikus emelést fog jelenteni. Az

önkormányzatot terhelő szemétszállítási díj 4 % inflációval emelkedett a jövő évre, de a lakossági kommunális adóhoz addig, amíg a cikói szeméttelép nem épül meg, nem kívánunk hozzányúlni.

A belterületi utak, járdák szintén az alapinfrastruktúra részei. Ezeket a 2009-es évben is sikerült valamit javítanunk. Tudjuk, hogy vannak erőteljes feladataink, a külteleki út kátyúzása, és a temetői úttal is előbb-utóbb valamit tennünk kell, megpróbálunk rá pályázati forrást találni. Tudjuk, hogy ilyen jellegű hazai pályázatok jövőre nem lesznek, az pedig, hogy az uniós pályázatokkal mihez tudunk kezdeni, majd elválnak. A kocsma előtti résszel is kell valamit kezdenünk, mert ez egy főtér-szerű valami, ami eső után áldatlan képet mutat.

Az egészségügyi alapellátás is kötelező feladatunk. A házi orvos működik, az ügyelet átalakult. A védőnői szolgálat is ellátja feladatát. Ma volt egy balul sikerült tüdőszűrés, mivel az E.ON nem kötötte be időben a gépeket, de ennek utána fogunk nézni.

A közoktatási feladataink társulásban működnek, Szászvárra járnak az iskolás és óvodás gyerekeink. 10 óvodás és 21 iskolás van. Ez a 10 évvel ezelőttnél a fele. Változatlanul támogatjuk az egyetemre, főiskolára járó fiatalokat havi 3 e. Ft-tal. Több kritika ért bennünket, mivel az idei évben nem adtunk iskolakezdési támogatást. Minden iskolásnak kifizettük a füzetsomagokat.

Én szeretnék egy ösztönző támogatást is bevezetni, aki kitűnő tanuló, 10 e. Ft-ot kapna, a jó rendű 5 e. Ft-ot, a többi pedig semmit. Ezt még a testülettel egyeztetni kell, szeretném az Önök véleményét is hallani.

A segélyezés nálunk nem ölt monoki méreteket és nincsenek hozzájuk hasonló problémák.

A közmunka programnak részesei vagyunk. Az „Út a munkába” programban mindenki részt vett, aki a tervünkben szerepelt. Az újaknak jövőre adunk lehetőséget. Az Erdészeti Zrt. szívesen várja a közmunkára alkalmas személyeket.

A szociális ellátáshoz tartozik még a házi segítségnyújtás, a szociális étkeztetés. Úgy tudom, hogy ez a SZOCEG KHT keretében zökkenőmentesen folyik. Időnként akadnak kommunikációs problémák, mint a legutóbb kiosztott nyugdíjas cédulák esete. Az én tudomásom szerint azt a SZOCEG KHT rendelte a jegyzőségtől. Egy lezártan borítékban volt a hivatal asztalán, és ami ott van, azt a mi hivatalsegédünk kézbesíti. Az, hogy a szél szanaszét fújta, a kézbesítő hibája.

Legközelebb, ha a SZOCEG KHT kér valamit a hivataltól, azt bonyolítsák le egymás között postán, ezzel a személyiségi jogok nem sérülnek.

A kultúrával kapcsolatban is van némi kötelező feladatunk. Működik a községben a könyvtár, tagjai vagyunk a mozgókönyvtári projektnek változatlanul, bár a Megyei Könyvtárral gondok vannak, ezért új partnert keresünk.

A rendezvényeinket változatlanul megtartjuk, szeretnénk, ha az ünnepeken többen részt vennének, mert nagyon érdekes embereket tudunk mozgósítani.

Jövőre erdészeti vándorgyűlés lesz, Kárász is az egyik program része, 800 embert várunk ide májusban. Szintén önkormányzati kötelesség a gazdaságos működtetés. Ezt jó ideje a szászváriakkal közösen oldjuk meg, ami új lesz, hogy január 1-től Magyareregny is csatlakozik a jegyzőséghez. Heti egy alkalommal a jegyzőség fogadóórát tart Kárászon is.

A pénzügyi helyzetünk stabil, meglehetősen nyugodtan nézhetünk a jövő év elé a megszorítások dacára is. Ami ebben a dologban fontos feladat, hogy két választás levezénylésében kell szorosan együttműködnünk.

Az Új Magyarország fejlesztési lehetőség az egyik olyan program, amiben pénzt lehet szerezni. Egy pályázati fordulón már túl vagyunk, a faluház felújítására vonatkozó pályázatunkat befogadták, bízom benne, hogy jövőre erre 20 millió Ft-ot sikerül nyernünk és akkor a faluházat szigeteléssel, tető-átrakással, udvarburkolással rendbe tudjuk tenni.

Kb. 300 éve probléma, hogy a templom csapadékvizével mi legyen. Szeretnénk összegyűjteni egy aknába, erre megvan a pénz, tavasszal megkezdődnek a munkák. Lesz egy kis csorgó kút – Hagi Amar kútjának hívjuk majd.

Jobb lenne útra pályázni, de csak egy pihenő parkra tudunk, úgy hogy kialakítunk a templom környékén egy sétányt. Ennyi futja ebből a programból.

A Leaderben az egyház és a sportegyesület pályázott. Az egyház orgonára, a sportegyesület pedig a sportpálya rendbe tételére.

Az önkormányzat és a Faluszépítő Egyesület pedig a rendezvényekre. Ha nyerünk, az összes olyan rendezvényt meg tudjuk belőle tartani, amit eddig.

Az idén még volt CÉDE pályázat, ennek keretében felújítottuk a járdát a kocsmá körül. A megyei közgyűléstől is kaptunk egy kis önerő támogatást.

Ebben az évben már pályázatok nem várhatók, ezeknek a pályázatoknak az önereje kb. 7 millió Ft, ami már a jövő évi költségvetésünket érinti.

Választott feladataink között vannak az üdülőhelyi feladataink. Itt gyökeres változás várható. Nagyon büszke voltam arra, hogy mi vagyunk a legkisebb falu, ahol Tourinform iroda működik, de ez csak áprilisig lesz így, aztán beolvadunk az új turisztikai desztináció menedzsmentbe, ami egy nagy turisztikai cél köré csoportosult lehetőségek gyűjteménye.

Át fog alakulni sok minden a falusi turizmussal kapcsolatban, az adózás is, eddig 2 Ft-ot kaptuk 1 Ft után, most állítólag majd még egyet, csak át kell még gondolnunk ezeket a feladatokat.

Vállalt feladat a temető üzemeltetése is. A lehetőségekhez rendben tartjuk, változatlanul vannak rendezetlen sírok, amelyeknek nincs intézve a megváltása, de mi változatlanul türelmesek vagyunk.

A templomtérten elkészítettünk egy kegyeleti kertet, tervezzük egy tabló betételét, melyen a falu halottai szereplnének.

Választott feladatunk a falugondnoki szolgálat, az új iskolabusz probléma nélkül működik. Részt veszünk az iskolás-óvodás gyerekek szállításában, az idősekkel kapcsolatban is vannak feladataink és falugondnoki feladatok is, mint a gyógyszerbeszerzés. Ezek mellett a busz nyáron bérbe van adva és igyekeznek kitermelni, amibe kerül, ez sikerülni szokott.

Minden olyan civil szervezetet, amelyben kárásziak részt vesznek, támogatunk. Olyanokat is, akikkel valamilyen kapcsolatban vagyunk, és a kárászi civil szervezetek is kapnak évente egy jelképes támogatást.

A vékényi önkormányzattal közösen leverettük a templomról a szigetelést és reméljük, sikerül majd pályázati forrást találni, hogy ez a program is tovább menjen. A járdát is szeretnénk elkészíteni.

Jó kapcsolatot ápolunk a szerbiaiakkal, az erdélyi kapcsolatunkat a székely kapu is példázza. A kárpátaljaiakkal is vannak időszakos kapcsolataink. Újra felesillant egy németországi kapcsolat lehetősége is.

A lakosság információval való ellátása egy magára valamit is adó önkormányzat feladata. Működik a „Lap”, van egy honlapunk és a faluház felújítása után egy integrált közösségi tér lesz. Ez azt jelenti, hogy valaki dolgozni fog itt, sok mindent csinál majd, ez egy nagyon érdekes dolog lesz és hasznunkra fog válni. Egy ember lesz, aki másolni, faxolni tud majd.

Önként vállalt feladatunk még a Posta – Takarékszövetkezet. Az, hogy egy 300 lakosú faluban banki szolgáltatás működik, elég ritka.

A beszámoló végére értem, szeretném, ha Önök is elmondanák véleményüket.

(folytatjuk)

Évzáró kérdések

Akkor hát, búcsúzzunk 2009!

Nem fog fájni az elválás. Ez persze teljesen egyéni meglátás, szerencsére nem vagyunk egyformák. Számomra szürke középkorú év volt, hiányzott belőle az elmúlt ifjúság vibrálása, de a jövőre öregség derűje is...

Feszült, munkás év volt, fejtörős, gondolkodós, éjszaka felébredős. Nem a haladás éve volt, jó esetben a pozíciók megőrzéséé... Tartalékolós, sunnyogós, deffenzív év volt.

Isten veled 2009!

Vajon milyen lesz a következő? Nemsokára illendően bemutatkozik, de vajon mit tartogat számunkra? Bőséget, szőlőt, lágy kenyeret – persze, legyünk optimisták...

Számos kérdésre válaszolni fog, tengernyi problémát megold majd, de helyettük nem gerjeszt-e ugyanannyit...

Valóban csak két évszak lesz ezután, az esős és az aszályos? Tovább tobzódik-e a járvány? Mennyi alma lesz jövőre? Eljutok-e Árkodra, az erdélyi gombásztáborba? Mennyire nyer tavasszal a Fidesz?

Lesz jövőre is focicsapatunk a BL-ben? Valóban bérbe adja-e Baja városa a tábort, ha igen, kinek? Sikerül-e egy kicsit aktivizálni határon túli kapcsolatainkat? Mit fogunk kieszelni a Bikalra költöző Tourinform iroda helyett? Megépül-e végre Cikón a szeméttelép, lesz-e végre szelektív hulladékgyűjtés? Sikerül-e a már megnyert pályázatainkat pontosan lebonyolítani? A rendezvényeinkhez tudunk-e pénzt „találni” valami rejtett, bevarrt zsebben? Ez fontos kérdés, hiszen a nyüzsgés már februárban indul a közgazdász szakkollégium téli táborával (Oszkó Péterrel, Király Júliával).

Vajon hányan lesznek a 35 éves (Úristen!) érettségi találkozón? Túléli-e huszadik évét a magyar önkormányzati rendszer?

Tudom, hogy a jövő év minden kérdésére a kárásziak - akik igenis tehetséges, gondolkodó emberek – válaszolnak majd, úgyhogy ide nekünk azt a 2010-es évet!

Mindenkinek boldog ünnepeket és békés új esztendőt kívánok!

Mezei Attila

Már szállnak az angyalkák...

Már szállnak az angyalkák. Ha az ember egy kicsit elcsendesedik, talán még hallja is a szárnycsapásukat. Bár ilyenkor, a nagybevásárlások idején, elég nehéz erre figyelni. Az Árkád zsidobongásában, a Pláza lázában elég nehéz meghallani azt az apró suhogást. Meg aztán, ezer más teendő is akad. Új biztosítást kötni a kocsira, még egy adag tüzelőt beszerezni, disznóvágások, stb. Inkább csak úgy érzi ezt a szárnycsapást az ember. S, ha a vevőantenna mégiscsak veszi az adást, elmeséli az a hang, milyen is volt ez az év. Mi volt a hozadéka. Mit rontottunk el. Vagy éppenséggel, mi volt az, amit jövőre ismételnünk kellene, mert olyan pazar volt. Forogatom a 2009 évi naptáromat. Olvasom a bejegyzéseket. Figyelem a különböző, sajátbejártatú jeleimet. Fekete kockák, satírozások, piros csíkok, aláhúzások teszik tarkává a napokat. Laponként lepörög előttem az egész év, és mérleget vonok. Ha el kellene helyeznem a többi év között, vajon hová kapná a besorolását az idej? Mert ugye, ez a helyezés mutatja, hogy éreztem magam a bőrömben 2009 folyamán. Lássuk csak, mi is történt a nagyvilágban: Gazdasági válság. Vírus. Rasszizmus. Katasztrófák. Nem éppen dicső politikai csatározások, EKF kudarc, sorolhatnám. S mi adatott szűkebb házám táján? Miről susognak azok a szárnyak? Mit tudok a mérleg másik serpenyőjébe helyezni? Mit kaptam 2009-től, ami kizárólag csak engem illet? Hobo és Böjte Csaba erejét. Kahlil Gibran bölcsességét. Bensőséges családi események kifogyhatatlan tárházát. Öt gyermekre való vidámságot. Szakmai munkák megelégedettségét. Az évtized cd lemezét. 2-3 mesekönyvnyi történetet. Egy új élet reményét. És megingathatatlan hitet, hogy a 2010-es esztendő jobb lesz, mint az idej volt, noha, ilyen bőséges évem még soha nem akadt a 48 között.

Mindenkinek ezt kívánom!

-csl-